

Tebi Majko

Glasilo Svetišta bl. Marije Propetoga Isusa Petković

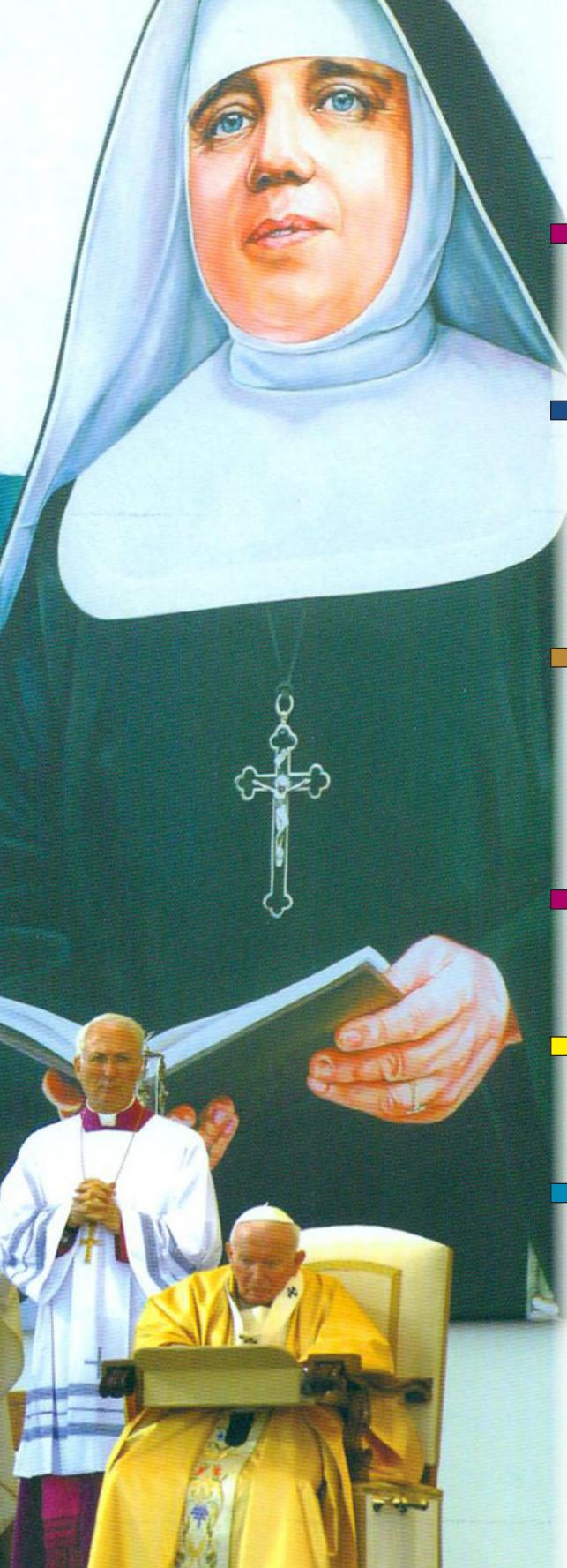
Blato • 9. lipnja 2024. • br. 2 • god. XVIII.

Cijena 1,50 Eura

ISSN 1846-6400

<http://marijapropetog.hr/tebi-majko/>

Sadržaj

- 3 Riječ urednice

O bl. Mariji Propetoga...

mons. dr. sc. Andrija Anišić

- 4 Družba Kćeri Milosrđa – djelo
Providnosti, putokaz današnjem čovjeku

Blaženičina promišljanja

bl. Marija Propetoga

- 14 Providnost i ljubav Božja u našoj družbi
16 Gledajmo u svemu presvetu volju
svemogućega Boga
18 Sveta ljubav je jača od svega

Svjedočenje redovničkoga života...

s. M. Emila Špoljarić

- 22 s. M. Francisika (Frana) Cetinić
– Ljubavi Božje
24 s. M. Vicenca (Marija)
Kaštropil Borovina Bele – Isusova

O bl. Mariji Propetoga...

Krunoslav Juraković

- 26 Bl. Marija Propetoga – majka sirotne djece

Molitveni kutak

bl. Marija Propetoga

- 30 O hvala ti vječna!

Djelovanje Družbe Kćeri Milosrđa...

- 32 Proslava blagdana i spomendana
bl. Marije Propetoga

Branka Mlinar

- 34 S radošću nas čekaš
35 Zaklada »Blažena Marija Petković«

Poštovani čitatelji glasila i štovatelji blažene Marije Propetoga!

s. M. Juliana Beretić,
glavna i odgovorna urednica

»Nemojte dakle zabrinuto govoriti: ‘Što ćemo jesti?’ ili: ‘Što ćemo pitи?’ ili: ‘U što ćemo se obući?’ Ta sve to pogani ištu. Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati. Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova« (Mt 6,31-34).

Ovim riječima istinski vjeruju postojani vjernici i prepoznaju to u svojim svakodnevnim iskustvima. Oni svjedoče da im je jedini cilj ispuniti Božju volju za njihov život i to onako kako ih on u svojoj milosnoj providnosti vodi i usmjerava. Takva je bila i bl. Marija Propetoga! Govorila je da samo želi biti sredstvo u Božjoj ruci za ostvarenje njegova nauma s njom. Njemu je s punim povjerenjem prepuštala da je kao sredstvo uporabi za ostvarenje svoje volje. Sva je svoja postignuća pripisivala Bogu, milosrdnom Ocu, koji se brine o svakom stvorenju, a posebice o čovjeku kojega je stvorio na svoju sliku. Providnost je osobito Božje svojstvo koje se iskazuje kao posvemašnja njegova briga za čovjeka. Po tom čovjek postaje Božji suradnik i Božji poslanik za njegovo djelo stvaranja, za sveukupno stvorenje.

Svojim providnosnim naumom i blaženu je Mariju Propetoga učinio svojom posebnom suradnicom. Od rane ju je dobi pozivao i pripravljao na poslanje milosrđa, a ona se odazvala na taj put ostvarivanja dobra u ovome svijetu. U njega se ugrađivala svim svojim bićem, njegujući taj poziv na posvećeni život i slijedeći u njemu ljudske i evanđeoske vrednote. Upravo je po Božjoj providnosti uspijevala učiniti mnoga dobra djela za pomoć ljudima u nevolji, posebice djeci i siromasima. Duh Sveti je bio njezin nadahnitelj u žarkom izgaranju za spasenje duša. Usudila se upustiti i u velika i vrlo zahtjevna djela jer se pouzdavala u Božju prisutnost i u nadahnuća Duha Svetoga, da je Gospodin kojemu je prepustila svoj život, nikad neće ostaviti na cjedilu, dokle god radi za njegovu slavu i dobrobit potrebnika. U svemu tomu računala je na Božju providnost i, vođena Duhom Svetim, jasno je razaznavala sve ono što Bog čini za nju i njezinu družbu. Znala je ushićeno veličati Gospodina i zahvaljivati mu za njegovu brigu, blizinu i ljubav u svim potrebama: »Oh, kako je premudra providnost Božja vodila svu pripravu za svoje djelo, za novu družbu!«* Odlikovala se krepošću poniznosti, jer je u svom životu uvijek i u svemu prepoznavala Božju providnost i tomu učila i svoje sestre u Družbi Kćeri Milosrđa. Danas je i svim svojim štovateljima zagovornica na ovom putu pouzdanja u Providnost!

* Marija Propetog Isusa Petković, *Sve za Isusa. Autobiografija i duhovni zapisi*, prir. Mladen Parlov, Split, Verbum, 2020, 31.

mons. dr. sc. Andrija Anišić,
župnik župe sv. Roka u Subotici

Uvod*

Družba Kćeri Milosrđa je doista djelo Božje providnosti, a iščitava se to i iz družbine kronike, pisane prema Dnevniku Kuće matice i kazivanju Majke utemeljiteljice, gdje se providnost spominje više od sto puta. Da je bl. Marija Propetoga doista vjerovala u Providnost i s njome surađivala očito je i iz drugih njezinih spisa, napose iz *Autobiografije*. Djelo Providnosti je i to da su sestre vrlo brzo nakon osnutka Družbe započele svoje djelovanje i u Subotici. Povjerenje u Providnost svojevrstan je putokaz i današnjem čovjeku, jer Božja providnost djeliće i danas u životu ljudi i zajednica, ali je treba prepoznati i povjerovati joj i prema njoj ravnati svoj život i djelovanje. Govor o Božjoj providnosti u svremenom svijetu i Crkvi je tim značajniji što je veći tehnički napredak kojim se čovjeka uvjera da je svemoćan i da mu je sve dostupno. Vjera bl. Marije Propetoga i oslojenost na Providnost mogu pomoći današnjim vjernicima da surađuju s njom, da dožive očitovanje veličanstvenih djela Božjih u svom živo-

* Članak je nastao na temelju izlaganja na VII. znanstvenom skupu o bl. Mariji Propetog Isusa Petković, 4. i 5. listopada 2019. u Blatu te objavljen u zborniku toga skupa: K. Knežović (ur.), »Družba Kćeri Milosrđa u stoljetnoj povijesti« prigodom otvorenja jubilarne, stote godine postojanja Družbe Kćeri Milosrđa Trećega samostanskoga reda sv. Franje, Zagreb, Družbe Kćeri Milosrđa, 2023, 85-101.

Družba Kćeri Milosrđa

- djelo Providnosti, putokaz današnjem čovjeku

tu, u svojim obiteljima i zajednicama, o čemu se u svome svećeničkom radu osvjedočio i autor ovoga članka.

1. Providnost u Svetom pismu

Hebrejski jezik nema odgovarajuću riječ za providnost. U grčkom jeziku upotrebljava se riječ *pronoia* i nalazimo je samo dva puta u opisu Božje providnosti:

»Ali njome upravlja tvoja providnost, Oče, koji si dao i na moru put i u valovima stazu pouzdanu: pokazuješ tako da možeš iz svake pogibelji izbaviti...« (Mudr 14,3-4). »Ve-
liki su i nedokučivi sudovi tvoji, zato luta-
ju duše nepoučljive. Dok su mislili bezbož-
nici da, zatvoreni pod svojim krovovima,
prognanici vječne providnosti imaju u vla-
sti sveti narod tvoj, postadoše sužnji tmine
u okovima duge noći, zatvoreni pod svojim
krovovima, prognanici vječne providnosti«
(Mudr 17,1-2).

Ni u hrvatskom prijevodu Zagrebačke Bi-
blje riječ providnost ne upotrebljava se često,
svega desetak puta.¹ U Bibliji, ipak, nalazimo na
puno mesta očitovanje Božje providnosti. Ona

¹ Usp. Tadej Vojnović, *Velika biblijska konkordancija*, I. i II., Zagreb – Novi Sad, Kršćanska sadašnjost – Dobra Vest, 1991.

se povezuje s likom Boga koji je poput oca koji bdije nad svojim stvorovima i daje im ono što im je potrebno. Tu Božju osobinu vrsno oslikavaju psalmisti (usp. Ps 36,7; 104,27 sl., 147,9) ili: »Oči sviju u tebe su uprte, ti im hranu daješ u pravo vrijeme. Ti otvaraš ruku svoju, do mile volje sitiš sve živo« (Ps 145,15-16).

Božja providnost očituje se u povijesti čovječanstva, a napose u povijesti Izabranog Božjeg naroda: ona daje nadu, osobito u poteškoćama i bezizlaznim situacijama. Bog je u povijesti bio nad patrijarsima i prorocima. Prepoznatljivo je njegovo vodstvo i u mudrosoj literaturi. Providnost traži čovjekov odgovor koji se očituje u čvrstom pouzdanju u Boga i u predanju i prihvaćanju njegove volje. Pouzdanje u Božju providnost potiče čovjeka na molitvu i predanje, ali traži i njegovu ustajnu vjernost. Prisjetimo se samo Psalma 23. u kojem psalmist kliče: »Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam...« Ili toliko puta citirani poziv onima koji su u strahu i tjeskobi:

»Prepusti Gospodinu putove svoje... U Gospodina se uzdaj i čini dobro, da smiješ stanovati u zemlji i živjeti u miru. Sva radost tvoja neka bude Gospodin: on će ispuniti želje tvoga srca! Prepusti Gospodinu putove svoje, u njega se uzdaj i on će sve voditi« (Ps 37,3-5).

Iz Novoga zavjeta valja spomenuti dobro poznat Isusov govor na Gori kad mnoštvo poučava i poziva da se ne boji nego da ima pouzdanja u Božju providnost:

»Zato vam kažem: Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijelo od odijela? I uvjerava ih: Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš

nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih? A tko od vas zabrinutošću može svome stasu dodati jedan lakat? I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predu. A kažem vam: ni Salomon se u svoj svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih. Pa ako travu poljsku, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, neće li još više vas, malovjerni? Nemojte dakle zabrinuto govoriti: ‘Što ćemo jesti?’ ili: ‘Što ćemo piti?’ ili: ‘U što ćemo se obući?’ Ta sve to pogani ištu. Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati. Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova« (Mt 6,25-34).²

2. Providnost u životu bl. Marije Propetoga

Bl. Marija Propetoga čvrsto je vjerovala u Božju providnost. Ustrajno je surađivala s tom providnošću jer je u njoj prepoznavala Božju volju za svoj život, koju je željela vršiti u potpunosti. Svu svoju sreću pronalazila je upravo u vršenju Božje volje i u suradnji s njom i u ostvarivanju Božje providnosti koju je prepoznavala u svom životu i djelovanju. Moglo bi se ustvrditi da je u njezinu životu zapravo sve bilo Providnost. O tom svjedoče brojni njezini spisi, družbina kronika i, sad već bogata, literatura o blaženici.

Marija Propetoga, u svojoj autobiografiji navodi brojne događaje iz svog djetinjstva i mladosti – sve do odlaska u samostan u 27. godini

² Usp. Xavier Leon-Dufour i sur. (ur.), *Rječnik biblijske teologije*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1980, br. 1036-1038.

života – koje je smatrala Božjom providnošću i koji su je pripremali za budući redovnički život i osnutak Družbe Kćeri Milosrđa. Tvrđnju iz naslova potkrjepljujem navodima iz Kronike – Povijest Družbe Kćeri Milosrđa.³ U tom djelu izbrojio sam da se riječ providnost, u raznim izvedenicama, spominje više od sto puta.

2.1. Bogata i brojna obitelj – Božja providnost

Bl. Marija Propetoga je činjenicu da potječe iz brojne i bogate obitelji smatrala Božjom providnošću. Ona ju je upućivala »u upravljanju i svim poslovima, jer je njoj otac najveće stvari povjeravao, budući da su braća bila na školama«... Poslije očeve smrti, kad joj je bilo 18 godina, ona je »morala s majkom preuzeti sve knjigovodstvo i račune, kao i upravu nad svom tom velikom imovinom«.⁴ To joj je poslije puno pomoglo u vodstvu Družbe, u svemu što se odnosilo na materijalno, a osobito u gradnji družbinih kuća.

2.2. Božja providnost u odbijanju udaje

Roditeljskom odgoju i Božjoj providnosti zahvaljuje što je čuvala nevinost za svog prečistog nebeskog Zaručnika. Providnost Božja je tako htjela da je pripravi za skroman redovnički život. Iako roditelji na to nisu ni mislili, jer oni nisu htjeli da ona ide u samostan, ali Gospodin ju je sâm pripravljao za duhovno zvanje. Vrlo

³ Kronika – Povijest Družbe Kćeri Milosrđa. Pisano prema Dnevniku Kuće matice – Blato i kazivanju Majke utemeljiteljice, prve vrhovne predstojnice s. Marije Propetog Isusa Petković. Pisala s. M. Emila Špoljarić, 1960. godine, rukopis (dalje: *Povijest Družbe*).

⁴ Marija Propetog Isusa Petković, *Sve za Isusa. Autobiografija i duhovni spisi*, prir. Mladen Parlov, Split, Verbum, ⁴2012, 16.

opširno u svojoj autobiografiji opisuje pod naslovom »Kušnja i napast svijeta«⁵ svoju borbu u odbijanju prosaca:

»Od 15. do 21. godine, kad je toliko u nevinosti svojoj težila i plakala za samostanom, za Isusom i neprestanim sjedinjenjem s njim, mjesto toga Gospodin dopusti da svijet i davao šalju neke prosce preko njenih, osobito majke, koja ju je pak stala progoniti što se ne odazove tako sjajnim ponudama. Kroz to vrijeme, od 15. do 21. godine devet ozbiljnih bogatih prosaca ju je prosilo za udaju.«⁶

Svjedoči da je sa sedam prosaca lako izišla na kraj, »ali s dva teško, vrlo teško. I jadna je Marija morala dosta pretrpjeti i gorko plakati što joj oni ometaju put u samostan.« Velikim dobročinstvom, milosrđem i Božjom providnošću smatrala je što je u svemu tome sačuvala nevinost u pogledu svete čistoće. »I tako je milosrđe Božje dalo da je mladost prošla mirno, u čistoći i neznanju kao malo dijete...«⁷

2.3. Borba za odlazak u samostan

Poznati su nam duhovni doživljaji Majke Marije Propetoga i iskustva, razgovori s Isusom, jasni glasovi i pozivi kao i njezini odazivi i jasni odgovori. Poznata je njezina čežnja i želja za samoćom, da bude sama s Isusom, svojim ljubljenim Zaručnikom. Željela je otici u zatvoreni samostan, pobjeći od kuće, prijaviti se u neki samostan skriveno, pod lažnim imenom... Ali Božja providnost joj to nije dopustila sve do 27. godine. Ipak, i u boli što nije mogla ostvariti svoje želje, ona doživjava da ju je Bož-

⁵ Isto, 66-74.

⁶ Isto, 66

⁷ Isto, 75.

ja providnost pripremala za djelo koje joj je, u svom milosnom naumu, namijenio njezin ljubljeni Zaručnik.

Jedan od znakova Božje providnosti je dolazak časnih sestara Službenica milosrđa, tzv. ančela u Blato... Marija Propetoga ističe da ih je Gospodin na zagovor njezine pokojne sestre Gertrude (Jele) poslao u Blato

»da umjesto nje odgoje Mariju za njega i od njega određenu misiju. I otac dopusti da Marija samo pohađa kod njih školu, ali da kući dolazi i kod kuće stanuje. I upišu je u tu školu gdje će je providnost Božja odgajati za njezinu misiju. Oh, kako je premudra providnost Božja vodila svu pripravu za svoje djelo za novu družbu...«⁸

U toj školi je Marija Petković »po promislu Božjem« primila odgoj u krepostima i prve upute i korake na putu savršenstva po duhovnom zvanju.

2.4. Ljubav za siromaštvo i prema bijednicima

Siromasi i, posebice, sirotna djeca bili su njezinoj duši više nego njezini najbliži, bili su joj »svoji«, kao braća i djeca njezina srca. Najviše je na njih mislila, zbog njih plakala, jer na njih nitko ne misli, a toliko trpe i čini im se toliko nepravdi. Ona je često k njima silazila, a kad je umro njezin mili otac, onda je samo na njih mislila, svaki dan je kojega od njih pohađala, donoseći mu okrepe ili pomoći što je mogla. Majka joj je, međutim, branila pomagati siromasima, što joj je jako teško padalo pa je to nastavila činiti potajice, iz straha pred njom. O svojoj ljubavi prema siromasima, i o svojoj borbi da im iskazuje djelotvornu ljubav, opširno opisuje u svojoj autobiografiji.

⁸ Isto, 31.

»Mariji, kao ni pokojnom ocu, nisu uglednije osobe bile nešto veće, nego suprotno – siromašne. Dapače, bili su joj siromasi milići i važniji. To su bila djeca njezina trpećeg srca.«⁹

To joj je poslije bila poteškoća u odluci da podje u samostan, jer je znala da onda neće toliko moći pomagati siromasima.¹⁰

2.5. Providnost je odvodi u samostanu kod ančela

Dobrota i providnost Božja premudro je vodila svoje djelo jer je učinila da Marija ode neko vrijeme u samostan kod sestara ančela u Split. Ondje, u tom dobro uređenom samostanu, vidjela je sve dobre strane redovničkoga života, ali i ono što nije bilo dobro. Razumjela je poslije da ju je Božja providnost ondje, u samoći pripravljala za buduću misiju. U tom samostanu joj s. Magdalena proriče da će biti sveta redovnica i da će se zvati Marija Crocefissa. I, kako svjedoči:

»Tu je Gospodin nastavio Mariji objavljivati svoju volju i pokazivati joj kako treba da se zauzme za bijedne i zapuštene, moleći je da se žrtvuje za njegovu ljubav i da se vrati za određenu misiju.«¹¹

3. Djelo Božje providnosti u nastanku i djelovanju Družbe Kćeri Milosrđa

Kao misao vodilja ovoga središnjeg dijela rada stoje riječi Marije Propetoga koje su zapravo njezino svjedočenje da je Družba Kćeri Milosrđa doista djelo Božje providnosti:

⁹ Isto, 83

¹⁰ Isto, 79-88.

¹¹ Isto, 108.

»Naša je družba velika knjiga o neprekidnoj Božjoj providnosti. Kad bi se zapisalo sve što smo od Gospodina primile, ispunile bi se ogromne knjige o pomoći njegove providnosti. Mi smo se uzdale u Gospodina, i on nam je uvijek obilno providio. Zato, kćeri mile, uzdajte se u našega Gospodina, i on će vam doći u pomoć.«¹²

No, valja istaknuti da je to čudesno djelovanje Božje providnosti u nastanku, djelovanju i cijeloj povijesti Družbe bilo moguće zbog Marijina predanja Gospodinu:

»Evo, Gospodine, ja ti se posve predajem i spremna sam da izvršim tvoju volju i da se žrtvujem za tebe i bijedne (iako ne znam što će sa mnom biti); ali samo ti, kao Gospodar i naš Zaručnik, sve pripravi, a ja ću te poslušati i onda doći i svim srcem se za tebe i djecu tvoju žrtvovati, i biti ti kao službenica da vršim tvoju volju.«¹³

3.1. Početak Družbe – mudri savjeti biskupa Josipa Marčelića

Preuzvišeni biskup dr. Josip Marčelić savjetovao je Mariji Petković da zamoli majku da joj dopusti neko vrijeme boraviti u samostanu sestara ančela u Blatu, kako bi mogla slobodno raditi za Pučku kuhinju, koju je pomagala voditi. Biskup Marčelić ju je na taj način želio na neko vrijeme odijeliti od njezinih, jer su se svi jako protivili tomu da ide u samostan. I na blagdan Blagovijesti, 25. ožujka 1919. godine,

»prekine sa svim zaprekama i zauvijek ostavi svoj roditeljski dom i svoje mile te po sa-

vjetu preuzvišenog biskupa Marčelića podje u kuću koju su ostavljale sestre Službenice milosrđa (*Ancelle della Carità*), zbog ratnih prilika i pomanjkanja sestara.¹⁴

Nakon tog događaja piše joj biskup Marče- lić:

»Sve na svijetu događa se po volji Božjoj. Providnost Božja ravna svemirom i svakom stvari što se na svijetu događa. Oko Božje sve vidi, i dobro i zlo. Ako čč. sestre osta- ve Blato, moja je želja, i poslije molitve Bo- gu, došao sam do toga da ti ostaneš u kući kao starješica s drugima koje su već s tobom i vodite Zavod naprijed i sve kako najbo- lje znate pod mojom upravom i gospodina plebana. Ti si više puta meni rekla da želiš svoje i svoj život žrtvovati za svoje domo- rodce – Blato. Eto ti prigode. To ti je volja Božja.«¹⁵

3.2. Počeci života Družbe – početne poteškoće

Kaže se da je svaki početak težak, pa je tako bilo i Mariji Petković na počecima Družbe. Najprije je mislila da na čelu Družbe treba biti neka učena osoba. Stoga je potražila savjet kod biskupa Marčelića koga bi mogli staviti za glavaricu svoje redovničke zajednice. Međutim, biskup Marčelić je takvu pomisao odbio. Stoga Marija piše da je:

»moralu nastaviti svoj trnovit put, jer kako je rekao, upravo je ona ‘od svete Providnosti bila odvijeka određena da osnuje redovničku družbu koja će pomagati siromašnu dje- cu i zapuštenu mladež i brinuti se za njih i to prvo u svom rodnom mjestu, poslije po

¹² *Duhovni dnevnik*, 20. srpnja, u: Atanazije Matanić, *U znaku ljubavi*, 2. dop. izd., Zagreb, Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, 1999, 74.

¹³ Matanić, *U znaku ljubavi*..., 74.

¹⁴ *Povijest Družbe*, 19.

¹⁵ Iz pisma biskupa Marčelića od 16. srpnja 1919., u: *Povijest Družbe*, 20.

cijeloj domovini, a potom i po drugim stranama svijeta«.¹⁶

Po povratku iz Dubrovnika »naprćena od Providnosti križem, vrati se mirno i ohrabrena svojoj samostanskoj kući u Blatu« te priopćuje sestrama biskupovu želju da nastave svoj rad i ustraju na započetom putu, a »to je sve razveselilo i potaklo na novi polet i žrtvu, te su marljivo i postojano dalje radile«.¹⁷

3.3. Poratne teške prilike i sveta Providnost u počecima Družbe 1919.-1923.

U svojoj autobiografiji zapisala je da je Gospodin dopustio da u počecima Družbe trpe krajnje siromaštvo, kao što ga je i on sâm trpio kad je došao na ovaj svijet. No, nikada ih nije napustio:

»Ali sveta Providnost je znala za njihovo trpljenje i oskudicu i Gospodin ih nije zapustio. Kad je pučka kuhinja bila raspuštena iz koje su i one dobivale po jedan obrok, Gospodin je potaknuo jednu dobru ženu u Blatu, koja je davala svaki dan po jedan mali kruščić za slabu Majku glavaricu, a ona ga dijelila sa svojim sestrama. Isto tako ulje, zelje i krumpir sveta Providnost je pribavljala preko dobrih, plemenitih duša u Blatu za svoje odabrane zaručnice.«¹⁸

Takvo djelovanje Božje providnosti bilo je i potvrda da je »narod odmah na početku ljubio i cijenio svoje drage sestre«. Bilo je i drugih dobroćinitelja među kojima je bila i njezina majka. I lijecnik je dolazio besplatno liječiti bolesne sestre. »I tako je Gospodin milostivo sve providio za svoje službenice, koje su bile sretne i blaže-

ne u tom siromaštvu videći ljupku providnost Božju kako bdije nad njima.«¹⁹

Zbog teških poratnih prilika ponestalo je hrane u Blatu, a nije se mogla nabaviti ni u cijeloj Dalmaciji, jer je nije bilo. Velika bijeda i nevolja zavladala je u narodu. Nestašica se osjećala i u samostanu. Marija Propetoga je najviše trpjela što nije mogla pribaviti dovoljno hrane za siromašnu djecu. Kad je više nije mogla nabaviti u Blatu, odlučila je poći u Slavoniju proziti. Bilo je to 1922. godine. Ondje je sa s. Gabrijelom obišla Đakovo, Osijek, Vinkovce, Vukovar i Valpovo. Osim onoga što su isprosile kao milostinju od ljudi, dobine su veliku pomoć i od baruna Popovića. A Providnost je htjela da u Đakovu sretne nuncija Pellegrinettija koji je poslije posredovao da dobjije pomoć od pape Pija XI. Odande neplanirano podje i u Beograd gdje je u raznim ministarstvima tražila pomoć. U pratnji predsjednice Ženskoga kulturnog društva došla je i do predsjednika Nikole Pašića, koji joj je također obećao pomoći. Stigla je čak i do srpskog patrijarha kojeg je zamolila da poradi na sjednjenju s Katoličkom crkvom. U Beogradu je preko jednog ministarstva izmolila i opremu za trideset kreveta.

Vjera Marije Propetoga u Božju providnost, ali i njezina upornost, pribavila je na tom pohodu u Slavoniju i u Beograd znatnu pomoć siromašnoj djeci u Blatu. Svoju vjeru i upornost prenosila je i na svoje sestre kojima je često ponavljala svoje načelo da u raznim neuspjesima nikad ne malakšu, već da sve svoje pouzdanje stave u Boga i traže sva moguća sredstva.²⁰

¹⁶ Povijest Družbe, 61.

¹⁷ Isto, 25.

¹⁸ Isto.

¹⁹ Usp. isto, 40.

²⁰ Usp. isto, 46-51.

3.4. Borba za uzdržavanje i napredak Družbe po svetoj Providnosti

Zbog teških poratnih prilika, nije bilo lako uzdržavanje povećanog broja zajednice i sirotišta u mladoj Družbi. Marija Propetoga je zbog toga imala veliku brigu, ali i borbu kako svi ma osigurati ono najnužnije za život. Smatrala je da je Družba Božja volja i u svemu se na nje ga oslanjala. Doista, Gospodin je htio da se ova družba osnuje upravo u tim teškim poratnim vremenima, u svakovrsnoj nestaćici i oskudici, da tako više odskoči njegova sveta moć i bri-ga za Družbu. I zato kaže: »U svim poteškoćama i potrebama uvijek je milostivo pritekao u pomoć i providio sve potrebe. Samo po njegovoj svetoj providnosti Družba se uzdržala i napredovala.«²¹ I glede sirotišta imala je isto pouzdanje u Božje milosrđe:

»Sirotište uzdržavamo samo radom naših sestara. Kad je bio veći broj sirotica morale su sestre poći u milostinju da tako provide najnužnije toj djeci, koju im je sveta Providnost povjerila. Rado i veselo su se žrtvovale iz čiste ljubavi prema Bogu po onoj Gospodinovoj: 'Uzmi ovo dijete, odgoji ga, a ja će ti platiti!'«²²

3.5. Božja providnost u gradnji samostana

U svojoj autobiografiji Majka utemeljiteljica nabrojala je pedeset i šest filijala Družbe koje su otvorene pod njezinom upravom. Kod opisa nastanka, a i rada svake filijale i svakog njezina djelovanja, poput zlatne niti, uočava se isticanje Božje providnosti. Stoga se s pravom može ustvrditi da je Družba Kćeri Milosrđa djelo Božje providnosti. Bl. Marija Propetoga imala

je uvijek hrabrosti ulaziti i u financijske rizike kad se radilo o dobrobiti napuštene i siromašne djece ili za dobro i potrebe Družbe, napose pri otvorenju novih filijala. O tom svjedoči svako njezino djelo i svaka gradnja. Osobito je dirljivo njezino svjedočenje kako je pred samu zahvalnicu, 31. prosinca 1928. godine Gospodin providio da dobije novac iz Amerike za otplate svega duga koje su one te godine imale i plus za potrebe Družbe. U pismu je stajalo:

»Časna Majko, mi čujemo kako se vi brinite za naše siromahe i našu siromašnu djecu u Blatu, zato vam šaljemo 45.000 dinara i to 30.000 za isplatu duga, a ostalo za potrebe sirotišta.«²³

No, nije uvijek išlo lijepo i dobro. Bilo je puno kušnji, trpljenja, nerazumijevanja, pa i protivljenja, kako u Blatu, tako osobito u Subotici. Ipak, ona svjedoči da je i u takvim situacijama Bog intervenirao u njihovu korist:

»Naš Gospodin je omeo djelo sotone i pokazao da je djelo ove družbe njegovo djelo i po njegovoj svetoj volji i želji osnovano i utemeljeno. Da, pokazao je da njegova sveta providnost bdiće nad ovom malom njezинom družbom, da je vodi i upravlja preko naše Majke glavarice utemeljiteljice. Hvala mu i slava uvijek.«²⁴

Pouzdanje bl. Marije Propetoga u Božju providnost pomoglo joj je da ne klone. Njemu s najvećim pouzdanjem povjerava sve svoje potrebe, brige i poteškoće. Moli, vjeruje i nuda se da će joj on, kao uvijek, milostivo pomoći u svim životnim situacijama.

²¹ Isto, 72.

²² Isto, 27.

²³ Usp. isto, 134-135.

²⁴ Isto, 66.

4. Božja providnost odvela sestre Kćeri Milosrđa u Suboticu

Među onih pedeset i šest filijala koje Majka Marija Propetoga nabraja, bila je i ona u Subotici, gdje su sestre stigle već 1923. godine. To je iscrpno opisano u družbinoj povijesti,²⁵ a sažeto bi se moglo opisati ovako:

Kad je Majka glavarica 1922. godine, pri-godom sakupljanja milostinje u Slavoniji, boravila u Beogradu, vlasti – videći kako se ona zauzima za siromašnu djecu – zamole je da pošalje šest sestara u dječji dom »Kolevka« u Subotici. U tom Domu je bilo oko stotinu malene, siromašne i napuštene djece, a Dom je bio vrlo zapušten i djeca zanemarena. Majka odgovori da joj je veoma žao te sirotne djece i da bi ona dala odmah svoje sestre, ali da ih još nema dostatno, jer je Družba tek osnovana. Zato neka se strpe i počekaju još godinu dana. Ako bi svakako željeli prije, neka se obrate na našega dijecezanskog biskupa. Nakon šest mjeseci Ministarstvo je već upravilo molbu na Poglavarstvo Družbe preko biskupa dr. Josipa Marčelića da bi naše sestre odmah preuzele njegu djece u Dječjem domu »Kolevka« u Subotici. Majka Marija Propetoga se zbog toga našla u neprilici i nije znala što da učini. Stavila je sve u Božje ruke i odluku crkvenih vlasti, koje joj savjetovaše da se odazove i preuzme taj Dječji dom. Ona posluša i počne spremati sestre i sve potrebno za otvorenje te prve Družbine filijale.

Sestre su u Subotici krenule 2. srpnja 1923. godine. Na put su s Majkom Marijom Propetoga pošle: s. M. Veronika Bačić, s. M. Frančeska Cetinić, s. M. Serafina Franulović, s. M. Tereza Kaštropil, s. M. Eufemija Radovčić i aspirantica Frana Telenta (poslije s. M. Augustina). I tako

su naše sestre započele svoj karitativni rad oko te siromašne, zapuštene djece, kojih je redovito bilo 96 do 100. Djeca su bila većinom bez roditelja. Sestre su ih dan i noć njegovale i odgajale, zamjenjujući im rođenu majku. Mnoga dječa bila su pravoslavne vjere i drugih vjeroispovijesti, pa su ih sestre u slučaju smrti krstile, da djeca ne izgube vječno blaženstvo.

Sestre su imale svoj stan u posebnoj zgradbi, odijeljenoj od Dječjeg doma, s kućnom kapelom sv. Križa i Svetootajstvom. Tu su redovito obavljale svoje pobožne redovničke vježbe, a ponekad su imale i svetu misu.

U toj filijali oko odgoja siromašne, zapuštene djece radile su sestre punih osamnaest godina, neopisivim žrtvama koje su ulagale u odgoj nejake djece i dojenčadi. Poslije su bile dodijeljene još tri sestre, tako da u tom Dječjem domu nije radilo nikad manje od devet sestara.

Dolazak sestara u Suboticu bio je, usprkos svim poteškoćama, veliko djelo Božje providnosti budući da su sestre svojim radom i zaramom mogle pomagati Družbu, a doabile su i nova duhovna zvanja. A Majka Marija Propetoga je, u više navrata, po salاشima u okolini Subotice isprosila lijepu milostinju za siromašne u Blatu. U Subotici je sagradila svojim sestrama samostan – Zavod sv. Male Terezije (1929.-1930.) što je smatrala posebnom Božjom providnošću. O tom svjedoči:

»Pri gradnji zavoda sv. Terezije od Maloga Isusa u Subotici najjače se očitovala sveta providnost nebeskog Oca, čija ljubav i skrb su najjasniji pečat da je Družba djelo Božje. A zagovor nebeske Majke pomogao je da je za godinu dana bila dovršena gradnja, jer u isto vrijeme dok je ona svojim moćnim zagovorom pomogala gradnju zavoda u Subotici, njezina vjerna djeca gradila su kapelicu

²⁵ Usp. isto, 64-67.

Majke Božje Milosti na Prižbi u znak zahvalnosti i najčišće ljubavi.«²⁶

Karitativni rad sestara u Subotici bio je prekinut u Drugom svjetskom ratu 1941. godine za vrijeme mađarske okupacije. Kad su mađarske vlasti preuzele upravu Dječeg doma, otpustile su 19. srpnja 1941. naše sestre iz službe, jer nisu bile mađarske narodnosti, a namjestile su vanjsku poslugu. Stoga Marija Propetoga sa žaljenjem ustvrđuje: »Osjetljiv je to bio gubitak za cijelu Družbu, to više što je to bila prva filijala koja je pripomogla Družbi u prvim teškim počecima njezina razvoja.«²⁷ No, usprkos te kušnje i brojnih drugih poteskoća Majka Marija Propetoga odvažno i odlučno svjedoči: »Sve što je u ovoj družbi učinjeno i nastalo, postalo je po neopisivoj Božjoj providnosti, po Gospodinu našemu Isusu Kristu.«²⁸

5. Družba Kćeri Milosrđa djelo je Providnosti i putokaz današnjem čovjeku

Živimo u vremenu visokog tehničkog razvoja. Mediji, a napose društvene mreže, »uvjeravaju« nas da je čovjek »svemoguć« – sve mu je dostupno i na dohvat ruke, čini se da sve što može učiniti da to i smije, da mu je sve dopušteno. Čovjeka 21. stoljeća zanimaju samo sigurni, tj. materijalni »projekti«, ali ne i oni duhovni. Profit i finansijska moć bogatih, stvaraju u ljudima lažnu sigurnost. Mnogi su uvjereni da sve mogu sami i da im Bog nije potreban. Međutim, samo letimičan pogled »objektivnim okom« na stanje u svijetu otkriva mnoge ljudske nesigurnosti. Puno toga je u sveukupnom

društvenom poretku na »klimavim nogama«. Mnogi događaji svakidašnjice očituju svu čovjekovu krhkost i ograničenost.

U takvom ozračju bl. Marija Propetoga i Družba Kćeri Milosrđa, svojom vjerom i pouzdanjem u Božju providnost, ima jasnu poruku suvremenom čovjeku: Oslonite se na Boga pa ćete biti svjedoci veličanstvenih Božjih djela u svom osobnom i obiteljskom životu. S vjerom u Božju providnost i s pouzdanjem u njegovu svemoć, moguće je graditi i izgraditi civilizaciju ljubavi. Ujedno, ljubav prema siromasima – prema Isusovoj »najmanjoj« braći – i danas je put koji vodi u sretnu vječnost kao i u vrijeme bl. Marije Propetoga, jer je Isus u svom opisu Posljednjega suda (Mt 25), svima otkrio da ćemo na kraju vremena biti suđeni upravo po djelotvornoj ljubavi prema bližnjima i to onim »najmanjima« – siromašnima, gladnim, žednim, napuštenima, bolesnima. Suvremeni čovjek trebao bi konačno shvatiti da je sve materijalno propadljivo, a sve ovozemaljsko prolazno. Stoga bi se trebao opredijeliti, a u tom nam je bl. Marija Propetoga divan uzor, za one prave, duhovne, vječne vrednote koje će mu pomoći da i služeći se materijalnim dobrima i svojom brigom za zemaljsko može osigurati sebi i drugima vječni život i neprolaznu sreću u nebu.

6. Bl. Marija Propetoga naučila me vjerovati u Božju providnost

Mogao bih govoriti nadugačko i naširoko o svim milostima koje smo primili po zagovoru bl. Marije Propetoga – i ja osobno, kao i župljani ţupe sv. Roka koja mi je povjerena te vjernici Subotice i okoline. Za mnoga uslišanja mogu svjedočiti da je to, po njezinu zagovoru, učinila Božja providnost. Ovdje ću se ograničiti samo na jedan događaj koji je – kako vidim – istaknut

²⁶ Isto, 161.

²⁷ Isto, 65.

²⁸ Isto, 143.

i na postavljenoj izložbi ovih dana ovdje u svi-
tištu bl. Marije Propetoga. Naime, dvije njezine
misli bile su dostatne da se odlučim za popra-
vak krova na crkvi sv. Roka u Subotici. Krov je
prokišnjavao na puno mjesta, a župa je bila bez
novca i u drugim financijskim potrebama. Evo
što sam tih dana pročitao iz knjižice:

»Kad bi Majci Mariji Propetoga netko pri-
govorio kako se usudi početi gradnju bez
novca, odgovorila bi, kako sama piše: 'Ako
započnem graditi kuću gotovim novcem,
svoje pouzdanje stavljam u taj novac. Ako
započnem bez njega, moje se pouzdanje
oslanja samo na Božju providnost.'«²⁹

A na drugom mjestu svjedoči o čudesnoj
gradnji Zavoda sv. Male Terezije u Subotici:

»Providnost Božja, koja je bdjela nad grad-
njom zavoda, jest za pouku sestrama, da se u
sličnim potrebama potpuno oslone na svetu
providednost Božju. Ali ne samo to, nego da
se i same snađu i sa svoje strane sve ulože da
pribave što je potrebno.«³⁰

I tako sam se ja odvažio na veliko, važno i
nužno djelo obnove krova na crkvi. Ni po jed-
noj od četiri vrste ponuda za radove na krovu,
nismo se mogli uklopiti da bismo mogli zapo-
četi radove. U međuvremenu, jedan prijatelj
mi je doveo nekog izvođača koji je bio spremam
započeti radove i prihvatići odgođeno plaćanje
bez kamata, a taj prijatelj je obećao da će davati
potreban materijal, također na kredit, bez ka-
mata. I tako smo počeli i dovršili krov koji sada
krasi našu crkvu, ali i dio grada u kojem se ona
nalazi, a ja i župljani mirno spavamo jer znamo

da nam crkva više ne prokišnjava. Hvala Bogu
i blaženici. Zbog toga čudesnog događanja bl.
Mariju Propetoga u našoj župi štujemo i kao
zagovornicu onih koji imaju financijskih poteš-
koća, kao i onih koji traže posao.

Zaključak

U pripremi ovoga izlaganja označio sam
sva mesta u *Povijesti Družbe i Autobiografiji* gdje
se navode riječi bl. Marije Propetoga o Božjoj
providednosti, odnosno Providnosti ili o svetoj
providednosti. Ima ih, kao što sam već rekao, vi-
še od stotinu. Bilo bi lijepo sabrati ih na jedno
mjesto da bi oni koji će se možda baviti ovom
temom imali sve na jednom mjestu. Vjerujem
da bi svjedočenja bl. Marije Propetoga o dje-
lovanju Božje providednosti u njezinu životu i u
djelovanju Družbe mnogima pomogla da i sa-
mi počnu više vjerovati u Božju providednost i
oslanjati se na nju.

Neka nam na kraju ovoga izlaganja ponov-
no progovori naša blaženica:

»Kad bih imala vremena opisala bih potanje
neizmjerna dobročinstva providednosti Bož-
je koja su pratila i vodila Družbu od njezi-
na početka pa do danas (1960) – da pjevam
hvalu njegovoj dobroti i milosti i divnim
njegovim djelima. On se premilostivo po-
služio svojim siromašnim službenicama za
svoja djela milosrđa za bijedne i trpeće, za
pouku i pomoć u duhovnim i tjelesnim po-
trebama, osobito za odgoj zapuštene djece –
siročadi i mladeži, za mnoga preobraćenja
okorjelih grešnika i bolesnika, za duhovnu
pouku siromašnom narodu koji čami još u
vjerskom neznanju.«³¹

²⁹ Marija Propetog Isusa Petković, *Poruke vjere*, prir.
Ksenija Režić, Zagreb, Družbe Kćeri Milosrđa,
1990, 13.

³⁰ *Povijest Družbe*, 141.

³¹ Marija Propetoga, *Sve za Isusa...*, 205.

Pouka Majke Marije Propetoga u Caserosu, 25. ožujka 1951.

Providnost i ljubav Božja u našoj družbi

Sve za Isusa, na slavu Oca!

Pozdravljam vas, kćeri moje, vas i sve moje kćeri u Americi i Europi, koje ne mogu imati blizu sebe, danas, u ovim svečanim momentima, kad se navršavaju 32 godine utemeljenja naše družbe, koja je počela kao veoma mala na otoku Korčuli, na Jadranskom moru, i koja je malo pomalo rasla i množila se u naručju svoga Oca i božanskoga Kralja. Ima 32 godine da je Bog započeo ovo djelo. On je jedini utemeljitelj ove družbe i njezin jedini Gospodar.

Ali, zašto je utemeljio ovu družbu, kada ih ima tisuće na svijetu? Jer je htio da ima jednu kuću, jednu zajednicu svojih ljubljenih Marti i Marija, gdje će se odmarati na ovoj zemlji, da ima duše koje žive od njegove ljubavi i za njegovu ljubav, svoj dom u kojem će se moći odmarati. Jednostavan dom, siromašan, u kojem se prezire sve ono što je svjetsko, posvetivši se poniznom radu i djelima milosrđa prema bližnjemu, radeći za njega. To je bio plan naše družbe.

I on je sve pripravio, jer ja nisam rekla nijednoj djevojci, nijednoj duši da me slijedi. Zato je ova družba Isusova – on ju je utemeljio i on je sve učinio. To je poslije rekao i sâm biskup suutemeljitelj pred mnoštvom naroda, izjavivši da je čekao deset godina na ovaj čas. A ja za to nisam znala. Isus je sve pripremio: kuću, kapelicu, klupe, školu, sve, ali siromašno. Međutim, u tom siromaštvu kraljevala je ljubav koju se teško može naći na zemlji. Zato sam govorila Isusu: »Što još na nebu može biti više od ovoga?« Bilo je, naime, slatko živjeti s onim prvim krotkim dušama. Nedavno mi je pisala časna vikarija Gabriela Telenta:

»Majko, budite mirni, Vaše kćeri su čast svete Crkve i Isusova utjeha. Zadržale su isti duh koji ste im Vi dali, jer ih ni progonstva, ni ratovi, ni prijetnje, ni opasnosti nisu zastrašili. Čak su bogataši i lju-

di visokoga autoriteta trpjeli oskudicu, ali naš Gospodin uvijek je pomagao naše sestre svojom providnošću.«

Svemogući Bog, naime, vodi sve od početka naše družbe, dok je vašoj Majci povjerio da za svetu Crkvu čuva njegovu djecu. Zato budite sigurne da je naša družba djelo samoga Boga, njega samoga, a ne jedne žene ili skupine duša.

Gospodin je ovu družbu htio i tražio samo za sebe, a od nje traži samo ljubav. Zadržite, dakle, i sačuvajte ovaj duh ljubavi prema Isusu i duh jedinstva među sobom. Ali, prvo je Isus i revnost prema njemu, a ne na prvo mjesto staviti djela, stavivši njega na drugo mjesto. Da, morate ostvariti djela milosrđa prema bližnjemu, ali se ona moraju roditi iz ljubavi prema Isusu i činiti ih zbog njega, jer tko zaista ljubi Isusa, ljubi istom ljubavlju njega i duše. Svjetlost ne svijetli zbog sebe nego zbog drugih, i vatra ne gori da grije samu sebe, nego one koji je okružuju. Tako i mi moramo uvek ljubiti i ne tražiti ništa za sebe.

Morate biti energične i stroge sa sobom, žrtvujući se i dajući sve Isusu, i po njemu Ocu, a po Isusu dušama.

Svaki put kad otvaramo novu kuću, Gospodin nam uvijek sve pripravi, ali zatim mora da se mi pokrenemo i radimo i da se svojim snagama uzdržavamo, jer Isus hoće da mi radimo kao što su radili Presveta Djevica Marija i sv. Josip. Povijest Božje providnosti našoj družbi živo je Evanelje, jer ako je Isus za svoga života umnožio kruh, sad čini neprestano čuda s ovom svojom družbom. Ali neka Isus ne bude u našim svetištima kao u bilo kojoj crkvi, već neka on osjeća da je među dušama koje ga ljube, koje mu pristupaju srcem, nošene ljubavlju i razumijevanjem onoga što on hoće. A on hoće ljubav!

Međutim mi, s naše strane, učinimo sve do kraja ono što znamo i poznamo, i Bog će nas čuvati. Sačuvajte, kćeri moje, ovaj duh pouzdanja koji se rađa iz ljubavi. Svaka mora umrijeti sebi i dati se potpuno tamo gdje je Bog postavi, pa makar živjela u poniznom poslu, obrađujući vrt ili uređujući kokošinjac. Tko ovo ne bi htio, znači da ne zna i ne razumije da je Isus živio ponizno i povučeno. Kćeri moje, ne zahtijevajte nikad ništa! Da, možete tražiti, ali samo to da učinite ono što Bog hoće preko vaših starješina. Ako neka sestra u nečemu protestira, treba je opomenuti i kazniti dok se ne popravi, jer sve moraju bit jedno srce, samo jedna pjesma ljubavi, a ona koja se ne može sjediniti neka otiđe.

Čuvajte i ljubite, kćeri moje, svoju družbu, jer je ona djelo Božje. U njemu vas sve grli i blagoslivlja vaša duhovna majka.

**Izvadak iz pouke Majke Marije Propetoga,
27. rujna 1945.**

**Gledajmo u svemu presvetu volju
svemogućega Boga**

A painting of a young nun with glasses holding a wooden crucifix.

Kćeri predrage, ništa se na ovom svijetu ne događa bez presvete volje Božje. Znamo da Svemo-gući Bog u svojoj božanskoj providnosti upravlja svime stvorenim i vodi ga k njegovu cilju. Treba da shvatite, kćeri moje, da je volja Božja isto tako i ono što vam kažu vaše starješine i zato vas molim u Gospodinu našem da to nikada ne zaboravite, već da u svemu gledate volju Božju.

Ako nam je nepoznat uzrok naređenja, ili ga ne razumijemo, ne smijemo nikada prosuđivati volju Božju koja nam se očituje u naređenjima naših poglavara već je odmah izvršiti. U protivnom, vrijedali bismo Boga. Bilo bi to isto kao da mu se protivimo. Nikada ne smijemo prosuđivati naređenja koja nam Bog daje preko naših starješina, pa i kad bismo bile inteligentnije od kerubina.

Ne usudite se nikada, kćeri moje, pomisliti da vam je Bog nešto učinio loše. Mnogo puta mi ne razumijemo što Bog čini preko naših starješina i što hoće, jer ne poznajemo njegove planove s nama. Što smo mi pred njim? Iste smo kao što je mali mrav u usporedbi s nama. Kako nas može mrav razumjeti? A mi smo u odnosu na Boga neizmjerno manji od mrava. Kako bismo ga, dakle, mogli razumjeti i prosuđivati? Bog nam pripušta sve za naše duhovno dobro i spasenje. Zato budimo uvi-jek zadovoljne svime što nam pošalje, a naročito si-romaštvo i trpljenje.

Evo nekoliko primjera kako nas božanska Providnost čuva. Tri puta sam bila čudom spašena u raznim slučajevima. Jednom na putovanju vlakom, kad sam putovala s časnom vikarijom Gabejjelom i jedom drugom sestrom. Iako smo imale valjane putne karte, prisile nas da izademo iz vlaka, i to na nekoj pustoj stanici u mrkloj zimskoj noći, s obrazloženjem da su naše karte za drugi vlak. Poslije jednoga sata na istoj stanici saznašmo da se onaj vlak sudario s drugim i survao u ponor. Sličan ovome bila su još dva slučaja.

Božja se providnost materijalno skrbi za nas. Jednom kad sam bila s časnom vikarijom Gabejjelom po selima u milostinji u okolini Đakova, dobijem malarični napad s temperaturom višom od 40 stupnjeva. U takvom stanju nisam mogla naprijed, pa se vratim u samostan Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovo gdje smo bile odsjele. Pošto mi temperatura nije pala, morala sam i sutradan ostati kod kuće. Upravo toga dana dođe u taj samostan apostolski nuncij, i iskoristih prigodu i zatražih audijenciju, da mu preporučim molbu koju sam bila uputila Svetom Ocu Piju XI., moleći da nam udijeli pomoć za gradnju sirotišta u Blatu. Nuncij mi je obećao osobno preporučiti molbu i od svojih sredstava dade mi 4.000 dinara. Kad smo se vratile iz milostinje u Kuću maticu, sestre me raskriljenih ruku dočekaše s veselom vijesti da nam je Sveti Otac poslao 45.000 dinara za naše potrebe.

Iz ovih primjera vidite, kćeri predrage, da Bog mnogo puta pripušta neko zlo – kao meni onu bolest u milostinji – zato da možemo izvući neku korist ili neko dobro za sebe i druge. Zato, kćeri moje, gledajte uvijek u svemu presvetu volju Božju.

Govor Majke Marije Propetoga na završetku njezina zadnjega boravka u Hrvatskoj od 1. rujna do 22. studenog 1959., a prije povratka u Rim Zagreb, 22. studenog 1959.

Sveta ljubav je jača od svega

Djeco mila, djeco slatka, hvala vam na vašim ljubaznim djetinjim iskazima ljubavi, na svemu. Ja idem i moram vas ostaviti, moje srce je ranjeno, ali ranom ljubavi, i zato vas opet stavljam u ranu Presvetoga Srca Isusova i mirna sam. Odmah sam mirnija i jača misleći da ste u najboljem zaklonu. Izgovorit ću »Fiat« i rastavljam se od vas, jer moram. Božja je to volja i predajem vas Isusu, nebeskom Ocu i miloj Majci Mariji. Ostavljam vas mojoj dragoj, sada bolesnoj, časnoj delegati i miloj časnoj vikariji za Jugoslaviju s. Julijani, da se one brinu za vas i misle o vama, jer čini se da ne dolaze dobra vremena. Dolaze nove poteškoće, ali, djeco mila, ništa zato, imajte čvrsto pouzdanje u onoga koji sve može. Djeco mila, došlo što došlo, budimo uvijek čvrsto povezane u ljubavi. Ljubav neka bude ona čvrsta veza koja će nas i u teškoćama držati na okupu. Sveta ljubav je jača od svega. U toj ljubavi ljubite sve svoje sestre, brinite se za svaku pojedinu od njih. Pobrinite se za podmladak. Brinite se za to kako će Družba napredovati.

Ovih sam dana razgovarala s uglednom crkvenom osobom o našoj družbi, a koja želi da naša družba uđe u povijest Crkve kao red, družba. Ta osoba se posebno interesira za djelatnost Družbe. Želi da budemo potvrđena crkvena družba. Djeco moja, ako će naša družba doći do te časti, mi moramo biti svete i vjerne Bogu i Družbi i svetoj Crkvi. Naša družba u radu za slavu Božju, spasenje bližnjega i pomoći trpećima ne smije nazadovati nego uvjek ići naprijed.

Naša je družba oglašena u svijetu 1946. godine kada je mnogo poštovani o. Karlo Balić, uz Okružno pismo kojim je crkve-

na vlast potknula sve da rade na proglašenju dogme o Marijinu uznesenju na nebo, pisao kako Družba djeluje i da napreduje u svom radu. Zato, mile moje, mi ne možemo zastati u radu za slavu Božju, za spas duša i pomoć zapuštenima, već trebamo – s pomoću Božjom – uvijek marljivo raditi i sveto ići naprijed.

Sveta Crkva upravlja Družbom kao svojom i vodi brigu o njoj, jer je Družba papinskoga prava. Zato, osim svete Crkve i pokrovitelja Družbe, nitko drugi nema pravo da se miješa u upravu Družbe. Svi duhovni oci neka nam pomognu u posvećenju naših duša, neka nam pomognu u radu za svetost, ali nitko neka se ne miješa u ustroj Družbe, osim spomenutih. Ni mi, mile moje, ne možemo ništa mijenjati po svojoj volji, već samo onako raditi kako je ustanovljeno u našim svetim ustanovama koje je, Bogu hvala, sveta Crkva definitivno potvrdila.

Vršeći sve po svetim ustanovama, u svetoj poslušnosti preko naših starješina, sigurno ćemo doći do željene svetosti. Ugledajte se u prve naše pokojne svete sestre! One neka vam budu kao svijetle zvijezde na putu svetosti. Tako i vi morate svijetliti drugima vlastitim primjerom.

Naša je glavna svrha u Družbi u prvom redu ljubav i slava Božja, i vlastito posvećenje njezinih članica, a tada ćemo moći i druge posvećivati. Svaka družba ima i svoje ustanove i po njima svoj način života. Lijepu sliku imate zato u samom prirodnom carstvu. Pogledajte ptice, koliko ih ima, ali svaka je vrsta za sebe različita, različito perje, pjev, boja. Nikada neće slavuj oponašati vrapca, ni vrabac slavuju – svaki ima svoj način življenja itd. Tako i vi, drage moje sestre, živite samo po svojim svetim ustanovama i slušajte samo svoje starješine, po kojima vas Bog upravlja, za vaše posvećenje i posvećenje sviju vama povjerenih duša. Bez straha slušajte svoje starješine, jer vi nećete nositi odgovornost za ono što u posluhu radite, nego starješine. Ponašajte se kao dobro uređena vojska. Budite duboko ponizne poput Blažene Djevice Marije, u ljubavi gorljive kao naš sv. otac Franjo. Slijedimo Krista idući stopama našega serafskog oca sv. Franje, čije smo kćeri.

Sveta Crkva hvali duh naše družbe, jer je duh jedinstva, jednostavnosti itd.

Zato, mile moje, budite vjerne čuvarice naše drage družbe. Budite joj anđeli čuvari, jer samo vi same možete sačuvati milu Družbu. Budite uvijek spremne na svaku žrtvu za svaku svoju sestru. Suosjećajte s drugima, za bolesne, nemoćne, za stare sestre. Nikada nemojte misliti samo na sebe, već na druge i budite spremne pomoći, gdjegod pomoći možete. U Isusu ljubite svoju družbu i svoje sestre! Vama, mile moje, ostavljam milu Družbu.

Majka ide i samo dobri Bog zna što je dalje čeka. Možda ću opet doći k vama i prije generalnoga kapitula, samo ako budem mogla, jer vidite kako sama ne mogu.

Aspirantice moje, i vas ljubi duša moja. I vi ljubite Družbu u koju vas je dobri Bog pozvao. Imajte žarku ljubav, da sve oko vas zagrijete ljubavlju za Isusa i Družbu, da cijeli svijet vidi kako se međusobno ljubite svetom i jakom ljubavlju.

Znam da vam je sada teško za uzdržavanje, ali imajte pouzdanje u Božju providnost. Radite, mile moje, da se možete pošteno prehraniti. Ne smeta što taj rad nije izričito prema posebnoj našoj svrsi. Glavno je da sve radite na slavu Božju. Radite marljivo iglicom i neka taj rad bude savršen i koristan. Mislite jedna na drugu i pomozite jedna drugoj, uputite jedna drugu u sveemu. Uvijek mislite na to treba li što drugoj sestri, je li joj studeo, osobito noću, da nije možda bolesna ili žalosna itd. Ljubav se u djelima pokazuje, u međusobnom potpomaganju. Družba će samo onda moći ići naprijed, ako se budete međusobno ljubile, i širit će se. Međusobna ljubav će učiniti da privučete nova zvanja, jer ljubav sve osvaja i svakoga privlači. Drage moje sestre, sve se žrtvujte da dobijete novih duhovnih zvanja. Ali u prvom redu treba da vjerno vršite svoja sveta pravila i svete ustanove i čuvate strogo redovničku disciplinu – onda će Bog blagosloviti i dati milost da će zvanja sama po sebi dolaziti.

Preporučujem vam da mlade potičete i na misijsko djelovanje, kao što sam vam prije govorila kako naše drage sestre revno i požrtvovno rade na veliku korist duša u Južnoj Americi.

Mila moja djeco, moram prekinuti, a koliko bi vam moje srce još htjelo reći i s vama biti.

Vesele me vaša iskrena obećanja! Zato vas molim da mi još jednom obećate da ćete ljubiti svoju družbu sve do smrti i da ćete gojiti vruću želju da se proširi po cijelom svijetu, da posvuda budemo širile kraljevstvo Božje (*sve prisutne jednoglasno obećavaju da hoće*).

Nemojte se priljubiti mjestu i kraju gdje radite! Ne, vaša ljubav neka bude općenita za sve duše svakoga plemena i roda. Opet vam na srce stavljam vašu milu družbu, čuvajte je kao zjenicu oka svoga. Ljubite svoje starještine koje vam je dobri Bog dao. Neka vam ništa na svijetu ne bude draže, poslije Boga, od vaše mile družbe. Ljubite je i pred svakim se njome hvalite i ponosite se. Bog vas je baš u nju pozvao i u njoj vam je osigurao vaše posvećenje.

Eto, draga djeco, Majka ide, ali vas ne ostavlja, nego vas sve nosi u svom srcu. Budite i vi s Majkom jedno srce i jedna duša! (*na te majčine riječi sestre su zaplakale*). Ne plačite, mile moje, i moje je srce puno bola, ali što ćemo, tako Gospodin hoće. On ravna svime, pa i sa mnom, mojim putevima, kao i s vama. Gospodin me je milostivo vodio još od moje mladosti, pa se nadam da me neće ni do kraja zapustiti, a tako ni vas, draga moja djeco. Vratit ću se opet k vama, djeco srca moga, nemojte biti žalosne! Ja ću vas u duhu svaki dan blagoslivljati, uvijek ću biti s vama i pratiti vas u vašem svagdanjem radu.

Prenesite svim milim sestrama moje pozdrave i moje riječi. Nemojte ništa zaboraviti što sam vam rekla i preporučila.

Zbogom, djeco moja, ostanite sve u jedinstvu ljubavi, u svetoj slozi i miru, zaklonjene u Presveto Srce Isusovo. Njemu vas izručujem! On će vas čuvati, kao što vas je i do sada čuva, i u svemu pomagati – samo živite u njegovoj svetoj prisutnosti. Moja će duša bdjeti nad vama. Majka odlazi i svu svoju ljubav koju je Bogu darovala opet je njemu prikazuje za vas.

Moja vas duša blagoslivje i blagoslivljat će vas uvijek, ako vjerno ustrajete na započetom putu, slijedeći Krista na putu žrtve do smrti.

s. M. Emila Špoljarić*

s. M. Franciska (Frana) Cetinić – Ljubavi Božje

(Blato, 19. 5. 1897. – Blato, 10. 6. 1930.)

Naša s. M. Franciska Cetinić umrla je od tuberkuloze u 34. godini života i 8. redovničkih zavjeta. Bila je brza i radina, a neko je vrijeme radila kao kuharica u Blatu. Bila je uzor reda u svemu, marljiva u vlastitim dužnostima, točna, pobožna, šutljiva, strpljiva i poslušna. Ali je bila i slaba zdravlja. Još od 1928. pomalo je poboljevala na plućima i po naravi bila sklona toj bolesti.

Majka glavarica, misleći da će joj promjena zraka dobro učiniti, pošalje je u dječji dom u Subotici gdje se brinula za djecu. Uistinu, u prvo se vrijeme dobro osjećala. Poslije se teško razboli i po odredbi Majke glavarice bi dopraćena u Blato, a potom po savjetu liječnika bi smještena 7. srpnja 1928. u dubrovačku bolnicu. Tu je ostala šest mjeseci neprestano moleći Majku glavaricu da je uzme iz bolnice i dovede u blizinu sestara. Majka glavarica je razumjela njezinu želju i htjela joj udovoljiti, ali nije znala gdje da je smjesti, jer Družba je još mlada i u začetku, te nije mogla imati svoju bolnicu za bolesne sestre, a zbog pogibelji od zaraze trebala je izolaciju. Odluči, dakle, da je stavi u našu filijalu u Smokvici u posve osamljenu sobicu. Ali kad su vlasti saznale da je ona tamo, usprotiće se zbog djece koja pohađaju naše zabavište, te zatraže da je se udalji.

* Povijest Družbe Kćeri Milosrda (1918.) 1920.-1939.
Pisano prema Dnevniku Kuće matice u Blatu i kazivanju Majke utemeljiteljice, prve vrhovne glavarice s. Marije Propetoga, 1960. godine pisala s. M. Emila Špoljarić, Glava XII, 1930.

Još od prije je Majka glavarica tražila da unajmi neku kuću, ali nikako je nije mogla naći. Sada, u krajnjoj stisci, dobri Bog joj pomegne da nađe pristojnu kuću u Blatu u blizini našega samostana. Odmah, početkom veljače 1930. dade urediti kuću na svoj trošak i prenijeti dragu bolesnicu iz Smokvice. Tu se je s. Franciska dobro osjećala i bila je zadovoljna što je blizu Majke i dragih sestara. Dvorila ju je s. Agneza, a s njom na drugom katu stanuje i starija djevojka koja im iz Kuće matice donosi sve što im je potrebno. Sestre često, pa i svaki dan, pohađaju dragu bolesnicu i ostaju kod nje prema mogućnosti da je raspolože i skrate joj vrijeme na bolesničkom krevetu. Natječu se u tomu da dobiju dopuštenje i da je mogu posjetiti.

Tako je s. Franciska bolovala više od godinu dana podnoseći s najvećom strpljivošću i predanjem u svetu volju Božju svoju tešku bolest koja ju je sve više iscrpljivala i život joj se pomalo gasio. Tako su se približili i posljednji časovi. U dva sata ujutro 10. lipnja 1930. naglo joj je

pozljilo. Sestra bolničarka pođe obavijestiti Majku koja odmah sa s. Jelisavom požuri k bolesnici. Našavši je u posljednjim časovima, brzo pozove vlč. Pošu koji joj odmah podijeli svete sakramente umirućih. Tako smirena ostala je još neko vrijeme dok nije nastupila smrtna borba koja je potrajala do pet sati, kad je njezina plemenita duša poletjela u krilo svoga Zaručnika.

U samostanu su sestre ustale u četiri sata i, dok je s. Franciska umirala, one su u koru molile za umiruće, a nakon toga slijedila je sveta misa za pokoj njezine duše. U kući gdje je bolovala ostala je do sutra, 11. lipnja, kad je ranovo ujutro sestre prenesu u samostan. Pred crkvenim vratima otvore ljes, pomole se za nju i reknu joj posljednji »zbogom«, zatvore ljes i unesu je u kapelu. Sestre najprije izmole oficij za pokojne, a zatim je slijedila sveta misa za pokojnicu. Po završenoj misi trojica svećenika, mnoštvo naroda i sestre sprovedu je do groblja. Prije ukopa s. M. Emila Drvoderić oprostila se od pokojnice u ime Družbe kako stoji u Dnevniku Kuće matice:

»Premila naša sestro! O mila mučenice za Krista i bližnjega. U zoru jučerašnjega dana poletjela je tvoja duša u krilo tvoga nebeskog Zaručnika, kome si žrtvovala svoj život. Svoj si mladi život Kristu posvetila i kao nevina žrtva u ljubavi mu se darovala. Zaista, tvoj život bijaše žrtva za Boga i bližnjega, koji se brzo istrošio

i uvenuo kao cvijet na oltaru Božjem. Tvoj desetogodišnji požrtvovni rad u našoj zajednici, svet je primjer samoprijegora i žrtve za dobro bližnjega. Tvoja bogoljubna duša nije poznava la granica već se sva istrošila u radu za spas bijednih i nevoljnih. Današnje naše suze pomi ješane su s utjehom, jer vjerujemo da tvoja duša već uživa u krilu tvoga nebeskog Zaručnika, kome si se dušom i tijelom darovala i posvetila. O mila sestro, moli za nas, za našu milu zajednicu koju si toliko ljubila. Moli za svoje Blato koje je toliko potrebno, moli za svećenstvo za koje si svoj život Bogu prikazala. Za tobom plače Dječji dom »Kolevka« u Subotici koji se sjeca tvoje požrtvovnosti, kao i oni kojima si bila tješiteljica u mukotrpnom životu. U Družbi i u našem mjestu ostaješ nam kao sveta uspomena. Dijeleći se od tebe kažemo ti posljednji zbogom. Zbogom, mila naša sestro, do viđenja u nebeskom blaženstvu, gdje ćemo, ako ustrajemo, zauvijek uživati u krilu našega božanskog Zaručnika.«

Iz groblja vratiše se sestre tužne zbog gubitka svoje mile sestre, ali ipak pune nade da se ona u lijepom nebu moli za svoju milu zajednicu, za koju je žrtvovala svoj mladi život.

I ovdje se obistinilo ono što kaže psalmista da je lijepo i ugodno da sestre žive zajedno! Sveta sestrinska ljubav koja ih je vezala za života veže ih i poslije smrti.

s. M. Emila Špoljarić*

**s. M. Vicenca (Marija)
Kaštropil Borovina Bele – Isusova**

(Blato, 10. studenog 1907. – Blato, 12. svibnja 1933.)

Gospodin je u svetoj jubilejskoj godini 1933. kao ljubak cvijetak naše mile Družbe 12. svibnja ubrao dragu nam s. Vicencu, u njejinoj 26. godini života i sedmoj redovničkih zavjeta. Njezin kratak život bio je žrtva za bližnjega. Silom se otrgla od svoje roditeljske kuće da može svoj život posvetiti Bogu u žrtvi za bližnjega. Odlikovala se svetim životom kao primjer svih kreposti: poslušnosti, sestrinske

ljubavi, pobožnosti, poniznosti i jednostavnosti. Strpljivost je iz ljubavi prema Isusu izbrusila do savršenstva u dugoj i teškoj bolesti tuberkuloze.

Najprije je kao mlada redovnica radila u dječjem domu »Kolevka« u Subotici kao bolničarka, ali budući da nije podnosila tamošnju klimu, Majka je glavarica pošalje na službu u bolnicu u Velesu. Tu je dvije godine marno radila kao bolničarka i misionarka. Ali težak rad, danju i noću, koji sestre bolničarke obavljaju po bolnicama, skršio je njezino zdravlje te posprešio bolest tuberkuloze koja se uvelike pojavila.

Naša brižna Majka glavarica odmah je povuče iz Velesa i pošalje u Dubrovnik u bolni-

* Povijest Družbe Kćeri Milosrđa (1918.) 1920.-1939. Pisano prema Dnevniku Kuće matice u Blatu i kazivanju Majke utemeljiteljice, prve vrhovne glavarice s. Marije Propetoga, 1960. godine pisala s. M. Emila Špoljarić, Glava XV, 1933, 4.

cu na liječenje. Bila joj je, naime, kako natekla nogu, ali joj liječnici nisu obavili odmah operaciju, nego tek nakon dva mjeseca dok su joj se pluća malo oporavila. Uz to su sestre u Kući matici molile veliku devetnicu Pompejskoj Gospi i njoj se zdravlje popravilo. Operacija je dobro uspjela i ona se lijepo oporavila. Ostala je u bolnici godinu dana.

Zatim ju je Majka glavarica uzela u samostansku bolnicu u Dom zdravlja u Blatu, u krug svojih milih sestara za kojima je toliko čeznula. Tu se još neko vrijeme dobro osjećala i rado je dvorila svoje dvije bolesne sestre, s. Emiliju i s. Emanuelu.

No, kad je duša naše mile s. Emilije poleteljela svom božanskem Zaručniku, našoj dragoj s. Vicenci naglo se pogoršalo zdravstveno stanje i ona bi prisiljena da legne u krevet iz kojega se više nije ustala. Naša Majka glavarica preselila se u to vrijeme u Dom zdravlja i tu ju je njegovala i tješila sve do smrti. U to je vrijeme s. Vicenca gubila puno krvi na uši i svi smo se čudili odakle ta krv.

Konačno je došao i za nju čas rastanka s ovim svijetom, te ona koja se uvijek bojala smrti, sada bez straha očekuje smrt. Budući da se doimala vrlo slabom, Majka glavarica odluči da je se priopusti polaganju svetih vječnih zavjeta. Bolesnica je za tim žarko čeznula i željno i nestrpljivo očekivala taj presretan čas. Veoma je željela još jednom vidjeti č. vikariju koja je bila u Kući matici i kad je ona došla zahvaljivala je Bogu što joj je i tu želju ispunio. Zatim je pozdravljala sve mile sestre po filijalama i u Matici i govorila: »O, da znadu sestre kako je slatko umrijeti.« Onda se okrenula s. Emanueli koja je ležala u krevetu i rekla joj: »Zbogom, Emanuelo moja, nemoj se bojati smrti, jer nije teško umrijeti. Ja idem Isusu i ti ćeš za mnom, a s. Emilija i ja zajedno ćemo te čekati.«

Činilo se da je za nju sve svršeno, ali kad je došao gosp. župnik ona pokaže novu, upravo nevjerojatnu snagu. Glasno i jasno ponavljala je riječi i čitala obrazac svetih vječnih zavjeta kao da je najzdravija sestra. Preč. župnik održao je ganutljivu propovijed, a ona mu je, sva sretna, zahvalila.

Uvečer 12. svibnja, oko osam sati, navalila joj ponovno silna krv na uho, tako da je ležala sva u krvi. Majka glavarica držala ju je na rukama, a ona joj je rekla: »Baš mi je draga, neka isteče i posljednja kap moje krvi za Isusa.« Još je rekla: »Uvijek sam se molila sv. Josipu i sv. Barbari za svetu smrt i sada su došli po mene. O, hvala ti sv. Josipe i tebi sv. Barbaro!« Zatim se okrenula prečasnoj Majci, zahvalila joj za svu njezinu dobrotu i molila oproštenje za pomanjkanja u redovničkom životu, pozdravila je mnogo svoje roditelje. I tako na rukama svoje duhovne majke, koja je Bogu preporučivala njezinu dušu, na riječi: »Darujem ti je, Isuse, da te vijekom hvali i slavi«, ispusti svoju čistu dušu i mirno usne u Gospodinu. Poslije smrti preobrazila se u prisutnosti Majke ute-meljiteljice i drugih sestara.

U nedjelju 14. svibnja bio joj je sprovod iz Doma zdravlja. Prije sprovoda sestre su moli-le mrtvački oficij i ispjevale žalobnu pjesmu: *Zbogom, mila sestro naša!* U grobištu je bila svestra misa pod kojom su sestre pjevale *Requiem*. Poslije je pokojnica iznesena pred crkvu, gdje se u ime cijele Družbe jedna sestra ganutljivo oprostila od nje. Poslijepodne je bila zakopana u grobnicu svoje rodbine, jer naša sestarska grobnica još nije bila izgrađena.

Draga naša s. Vicenca do posljednjega je časa bila pri svijesti i umrla odmah nakon položenih svetih vječnih zavjeta, svetom smrću, pa vjerujemo da je njezina duša pošla ravno u nebo k svome božanskome Zaručniku.

Blažena Marija Propetoga – majka sirotne djece*

Krunoslav Juraković,
župnik župe bl. Alojzija Stepinca i
ravnatelj Katoličke osnovne škole u Novskoj

Majčinska služba

Prvi dan ovogodišnje trodnevnice posvećujem bl. Mariji Propetoga kao majci sirotne djece. Iščitavanjem zapisa o blaženičinu životu može se uočiti Božji dar koji je imala –dar majčinstva. Iako se od ranoga djetinjstva posvećivala Kristu i htjela biti samo njegova, a u svom srcu jasno se zavjetovala za ljubav i djevičanstvo u 14. godini te konačno to isto potvrdila zavjetima u Družbi, ona je, ipak, po svojoj naravi, u svom srcu, uvijek bila majka. Od te službe majke nije mogla pobjeći. Imala je majčinski nagon za djecu, a poslije, u samostanu, za svoje sestre redovnice ili, kako ih je ona nazivala, za svoje kćeri. U tom smislu, njezin život poručuje kako nije moguće biti sveta žena i živjeti svetim kršćanskim životom – bilo u samostanu, bilo u braku – ako prije nisi prihvatile Božji dar da bi mogla biti, ako je to Božja volja, i izvrsna majka. Na tom majčinskom temelju, gradi se njezina družba i jedno od njezinih posebnih poslanja – da bude majka mnoge sirotne djece. Evo triju događanja iz njezina života koja to svjedoče.

Prvo: Babinska zapuštena djeca – kao »mali pogani u Africi«

Babina je mjesto udaljeno od Blata oko četrnaest kilometara, tj. oko tri sata hoda. Mjesto je to koje u svome središtu ima i šljunčanu plažu, krasnu uvalu okruženu zelenilom omanjih brda. Danas je to pravi turistički biser, skriven na otoku Korčuli. No, što se to vrijedno spomena dogodilo u toj Babini da joj moramo pridati toliko značenje?

Marija Petković je od 13. do 27. godine života gotovo svakoga ljeta posjećivala Babinu gdje je njezin otac imao vinograde i maslinike u kojima su stanovnici Babine radili kao težaci i najamnici. Ondje je od 15. godine siromašnu dječu poučavala vjeronauk (priprava za prvu pričest i ispunjenje), a od 24. godine držala im je i školu od prvoga do trećeg razreda. U to vrijeme bilo bi i po dvadesetero djece od sedam do dvanaest godina. Za nju je to iskustvo rada s djecom bilo jednakom kao da je otišla u misiju u Afriku, budući da su babinska djeca, podalje od župne crkve ili neke kapele, doimala kao »mali pogani u Africi«.

Mlada djevojka Marija Petković, od vremena mladenaštva pa dalje, uvijek je imala osjećaj za djecu i mlade. Zamislite današnje djevojke od petnaest godina kako svoje ljetovanje provode tako da svoje slobodno vrijeme, vrijeme za odmor i zabavu, podare za druge, za djecu, za

* Propovijed na prvoj večeri trodnevnice u pripravi na spomandan bl. Marije Propetoga u župi bl. Alojzija Stepinca u Novskoj, 6. srpnja 2021.

siromašne. Petnaest joj je godina! Trebala je ići u nekakav tadašnji *disco*, pušiti i u nekom parku piti alkohol. Petnaest joj je godina! Vrijeme adolescencije! Tko bi joj zamjerio da je svoje vrijeme odvojila za zabavu i slobodno opuštajući odmor bez granice? No ona nije razmišljala tako, nego istodobno besplatno pomaže i ljudi, volontira i živi *caritas*. Kakav primjer mlađim ljudima! Uzor mladom čovjeku! Poticaj za svakog obiteljskog čovjeka, radnika, čovjeka na vlasti, vlasnika tvrtke, za svaku časnu sestru i svakog svećenika! Prema tome, nije važno hoćeš li u samostan ili ćeš u fratre ili svećenike, nego je važno da u sebi imaš ljudskost koja se zna žrtvovati i ljubiti kao što je »Krist ljubio Crkvu« (Ef 5,25). Marijina ljubav prema babinjskoj zapuštenoj djeci vidljiv je znak Kristova poljupca Crkvi.

Ostalo je sačuvano svjedočanstvo majke iz Babine čijega je sina Marija poučavala vjerouruk i učila moliti. Ta majka ovako je čula kako njezin mali sin moli sakriven iza vrata u kuhički, misleći da ga nitko ne čuje: »O, Bože moj, daj mi da me tko primi u samostan. Reci bratu

pa da što naučim, da ti mogu služiti, jer i ja bih želio biti fratar.«¹ A u jednom pismu koje je Marija sačuvala – pismo nekog malog Jure – stoji napisano da je poželio postati svećenik, ali kaže da je žalostan kada je čuo da gospođica Marija ide u samostan i da ih neće više moći dolaziti učiti, pa bi, zato, i on želio poći u samostan.

Što je tako očaravajuće u toj mlađoj Mariji da se u mnogočetinu pojavit će duhovno-ga zvanja? Marija je, možda »nesvjesno«, možda »svjesno«, razvila svoj model privlačenja i odgoja duhovnih zvanja koji se ogledao u prikladnu poučavanju i primjeru, ljubavi i prijateljstvu. To je kao zalijevanje već zasađene biljke. Tvoje je da zalijevaš, a ostalo daje Bog. Od »malih pogana u Africi«, malih Babinara, Marija je napravila čudo. Bilo je to Božje čudo!

A zatim je došla 1919. godina kada se odazvala na biskupov poziv za preuzimanje rada u Pučkoj kuhinji u Blatu, čime je zapravo započelo ustanavljanje nove redovničke zajednice. Tako se zauvijek oprostila s malim Babinama koji su je srdačno, ali plačući, ispratili do obale, s cvijećem u rukama.

¹ Marija Propetog Isusa Petković, *Sve za Isusa. Autobiografija i duhovni spisi*, prir. Mladen Parlov, Split, Verbum, ⁴2012, 60.

Drugo: Sirotište sv. Vincence

Sv. Vincenca, mučenica, zaštitnica je Blata na Korčuli. Mučena je pred kraj 3. stoljeća u blizini Rima. U 18. stoljeću, njezini su ostaci preneseni u Blato na Korčuli. Slavi se 28. travnja kada se ulicama Blata u svečanoj procesiji nose njezine moći. I ona je primjer mladenačkog entuzijazma i svjedočanstva da mlad čovjek ima dovoljno uzora među svojim vršnjacima, budući da je u 17. godini života podnijela mučenštvo zbog kršćanske vjere. Podnijeti mučenštvo zbog vjere u 17. godini života! Pitamo se kako to zvuči današnjem mladiću ili djevojci? Prihvatljivo ili nedostizno?

Marija je u svome mladenaštvu jedno od svojih nadahnуća pronašla upravo u mlađoj mučenici Vincenci. U Blatu je 1919. godine ostvarila svoj davni san – osnovala je besplatno sirotište sv. Vincence. U sirotištu je okupljala djecu iz mjesta i okolice te se odnosila prema njima onom ljubavlju koja je toj djeci jedino nedostala: bila im je majka!

Već nakon dvije godine zbrinula je 35 djevojčica. Tako se ostvario njezin san. No, to nije bio običan san, nije bio onaj san kada čovjek zaklopi oči ležeći u krevetu, nego je to bio Božji poziv koji je ona razumjela: »Biti duhovna majka stotinama mile zapuštene djece.«

Iskustva pokazuju da problematična djeca, ili odrasli ljudi, postaju problemi društva zbog toga jer im je u djetinjstvu nedostajalo prave roditeljske ljubavi. S potpunim pravom možemo postaviti pitanje: Tko bi preuzeo odgovornost za tu djecu da to nije učinila bl. Marija Propetoga? Vrlo je vjerojatan odgovor: Nitko!

Bl. Marija Propetoga je, dakle, pobednica sustava koji zanemaruje čovjeka, koji ne vodi brigu o njemu, sustava koji zataškava probleme, a u istom trenutku od njega samog pravi problem. Takav sustav često na kraju rezultira tra-

gedijom. Ostaje nam zamisliti se koliko je samo djece sačuvano od različitih tragedija i smrti u ovom sirotištu sv. Vincence.

Kakvo li si veliko djelo učinila, bl. Marija Propetoga, kada si razumjela Božji poziv da sačuvaš mnoge živote napuštene djece, da ih otmeš vlasti nasilja i poroka, da ih sačuvaš od beskučništva, da ih spasiš od tragedije i smrti! Koliku ljubav moraš imati da se tako odnosиш prema djeci koja nisu tvoja?! Pa mi, obični ljudi iz društva, za djecu koja su problem toga istog društva, a koja nisu iz naših obitelji, što osobito činimo? U najvećem broju slučajeva, gotovo ništa, osim što odmahnemo rukom jer ne želimo imati posla s tim.

No, kako bi bilo i što bi bilo da je Marija Petković odmahnula rukom pred takvom situacijom? Da je rekla da to nisu njezina djeca i što osobito ona mora imati s njima? Ključno pitanje u konačnici glasi: Bi li danas postojala Družba Kćeri Milosrđa da je 1919. Marija Petković ignorirala ovu sirotu djecu i njihovo sirotište? Umjesto ignoriranja, ona je molila Boga ovako: »Oče moj nebeski, daj mi jednu kuću da ih smjestim pa da im zamijenim majku.² I bi uslišana! U 27 godina rada, ovo sirotište othranilo je i odgojilo 147 djevojčica i 2 dječaka, a onda je 1946. ukinuto od strane komunističke vlasti s razlogom »jer se djeca ne odgajaju dovoljno u 'borbenu' duhu«.³

Treće: Ništa bez Božje providnosti

Bog daje svetim ljudima da budu vizionari, da budu ljudi ispred svoga vremena. Bl. Marija Propetoga bila je vizionarka, a to je postala ta-

² S. M. Ksenija Režić, *Odsjaj nade. Marija Propetog Petković – službenica Božja (1892.-1966.)*, Zagreb, Družba Kćeri Milosrđa, 1999, 33.

³ Isto.

ko što je razumjela koja je njezina misija, njezino poslanje koje joj Bog daje. Od misije do vizije pa natrag! Upravo tako je često puta bivalo u njezinu životu.

No, u svakom trenu je znala da ne može sama, da sve ovisi o Božjoj providnosti. I doista je u njezinu životu Bog bio na djelu jer da je to djelo bilo samo njezina volja, ne bi bilo ostvareno. O tome ona svjedoči kad piše da je od samih početaka imala mnoga previranja i sumnje što bi i kako bi trebala sa svojim duhovnim pozivom.

Da je sve ovo ipak »Božje djelo« – kako je to nazvao zagrebački pomoćni biskup Josip Lang – svjedoče između ostaloga i ova dva sveta djela o kojima smo razmišljali, ali i mnoga druga djela koja je sa svojom družbom učinila za dječju i mlade. Ta djela zapisana su u njezinim spisima a obuhvaćaju 18 kuća, filijala, dječijih domova i slično:⁴

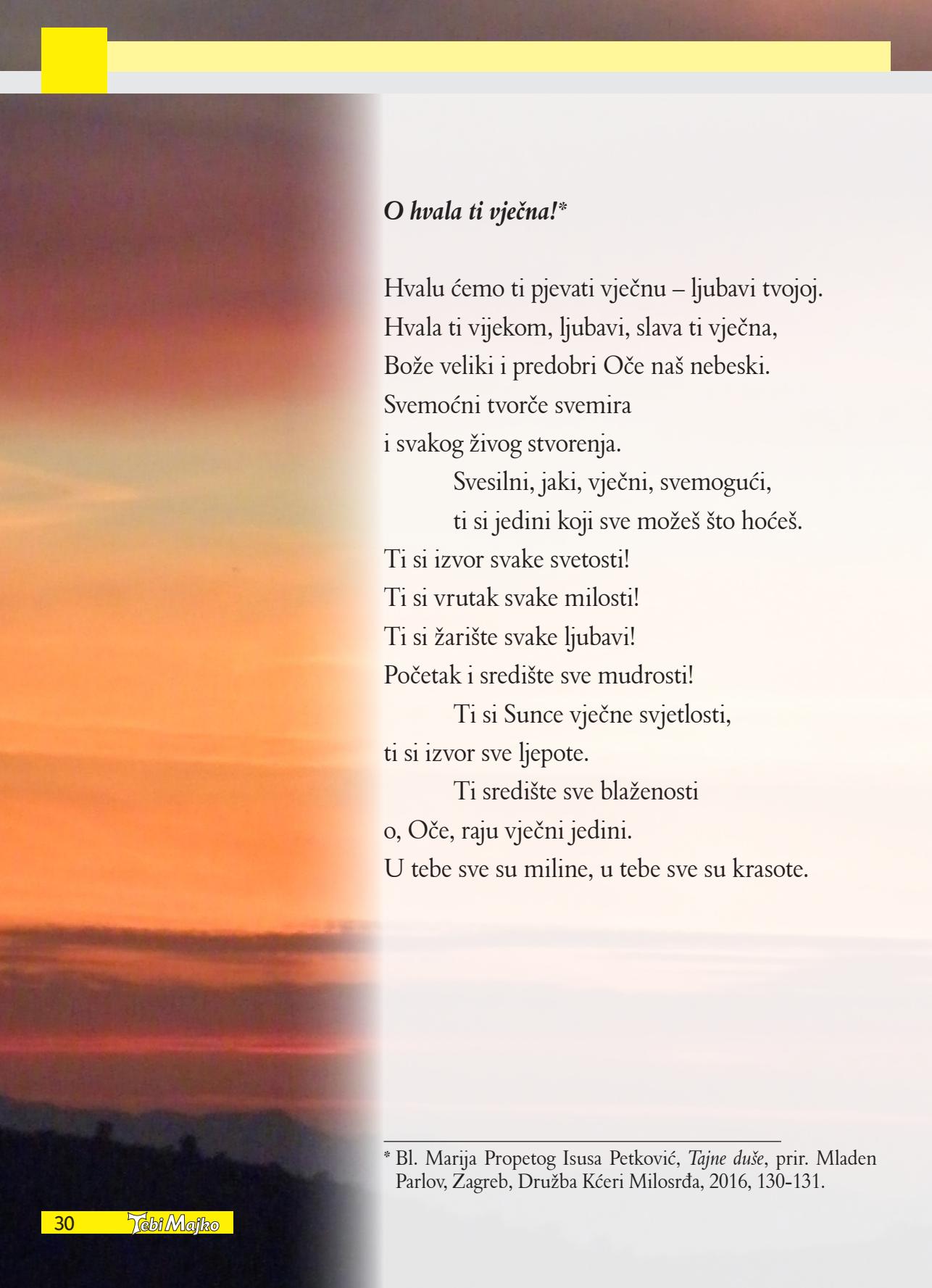
Dječji dom »Kolevka« u Subotici, u kojem su odgajale stotine siromašne djece otvoren je 1923., a političkom odlukom zatvoren 1946. godine. Samostan sv. Franje u Smokvici je otvoren 1925. godine za odgoj siromašne djece i apostolat. Filijala u Kragujevcu za odgoj djece djelovala je od 1925. do 1928. godine i zatvorena pod utjecajem pravoslavnoga vodstva. Za odgoj djece i zbrinjavanje bolesnika u Opuzenu je 1925. otvorena filijala Presvetog Srca. U Preku je 1928. godine otvoren samostan i zavod blagopokojnog Josipa Marčelića za odgoj dječaka i djevojčica. Zavod i sirotište sv. Terezije od Malog Isusa u Subotici otvoreni su 1930. godine za odgoj djece i mladeži i za milosrdna djela. Filijala »Dječji dom Nazaret« u Šestinama otvoren je 1931. godine za širenje ljubavi i slave Božje i za odgoj sirote djece. U Zagrebu je u Martićevoj ulici otvorena filijala biskupa Antuna Bauera, između

ostalog i kao zavod za djevojčice. Samostan sv. Jeronima u Ugljanu na otoku Ugljanu otvoren je 1933. godine za odgoj siromašne djece, a sestre su tu imale i kućnu ambulantu za bolesnike. Zavod sv. Josipa u Splitu otvoren je 1934. godine kao sirotište i vrtić te škola ručnog rada i kroja, ali su komunističke vlasti 1946. godine sestrama oduzele tu kuću. Filijala »Marijin dom« u Odri otvorena je 1934. godine za odgoj siromašne djece i djevojaka, ali je u vrijeme Drugoga svjetskog rata izgorio sestarski stan pa su morale napustiti to mjesto. Samostan Majke Božje na Vinogradi, gdje su sestre, između ostaloga, držale vrtić i malu školu, otvoren je 1935. godine. Filijala »Preobraženja Gospodinova« u Tabor Gradu, za širenje slave Božje i sirote djece otvoren je 1938. godine. Filijala »Bezgrešne Djevice« otvorena je 1938. godine u Ivanić Gradu, a za širenja slave Božje i odgoj djece u vrtiću. Samostan Gospe od Prikazanja u Pupnatu na Korčuli za poučavanje djece te za pohađanje bolesnika, otvoren je 1940. godine. Kuća »Marije Pomoćnice« u Suhopolju, otvorena je 1942. godine kao dječji dom za oko 150-ero sirotne djece. Nakon Drugoga svjetskoga rata komunisti su uzeli i dom i djecu. Filijala »Marijin dom« u Cavtatu, otvorena je 1943. godine za odgoj djece i smještaj starica. U Puli je 1947. godine otvorena filijala sv. Josipa za odgoj siromašne djece i druge družbine aktivnosti.

Ovdje je spomenuto samo ovih 18 filijala koje su u počecima Družbe bile namijenjene skrbi za siromašnu i napuštenu djecu, a svjedoče o Božjoj providnosti i skrbi za djecu i za sestre koje tako ispunjavaju svoje poslanje. Tako se i Družba Kćeri Milosrda svrstala među mnoge crkvene zajednice koje, vođene Božjom providnošću, marljivo rade u vinogradu Gospodnjem. Hvala im na tome!

Bl. Marija Propetoga, majko sirotne djece! Zagovaraj i nas, današnju duhovnu siročad, pred licem Božnjim. Amen.

⁴ Usp. Marija Propetog Isusa Petković, *Sve za Isusa..., 196-204.*

*O hvala ti vječna!**

Hvalu ćemo ti pjevati vječnu – ljubavi tvojoj.
Hvala ti vijekom, ljubavi, slava ti vječna,
Bože veliki i predobri Oče naš nebeski.
Svemoćni tvorče svemira
i svakog živog stvorenja.

Svesilni, jaki, vječni, svemogući,
ti si jedini koji sve možeš što hoćeš.

Ti si izvor svake svetosti!

Ti si vrutak svake milosti!

Ti si žarište svake ljubavi!

Početak i središte sve mudrosti!

Ti si Sunce vječne svjetlosti,
ti si izvor sve ljepote.

Ti središte sve blaženosti
o, Oče, raju vječni jedini.
U tebe sve su miline, u tebe sve su krasote.

* Bl. Marija Propetog Isusa Petković, *Tajne duše*, prir. Mladen Parlov, Zagreb, Družba Kćeri Milosrđa, 2016, 130-131.

U tebi sve su slatkosti,
u tebi sve blaženstvo ljubavi
O Bože, Oče, vječna ljubavi.

Iz ljubavi ti si sve stvorio i učinio!

Iz ljubavi sve uzdržavaš i napajaš!

Iz ljubavi sve opraćaš i spašavaš.

O neizmjerna Očeva ljubavi!

O Bože, Oče moj, ti si ljubav sama!

Od te preslatke ljubavi svoje
ulio si po kap u srca djece svoje,
da okušaju slatkosti njene
i čeznu za izvorom te ljubavi vječne.

Kako si dobar, o nebeski Oče!

Kako si milostiv, o Neizmjerni!

Neizmjernost, veličanstvo i svemoć svoju
prekrio si plaštjem ljubavi svoje!

Da se nedostojna djeca tvoja
ne boje doći u tvoje naručje,
na izvor ljubavi tvoje!

Proslava blagdana bl. Marije Propetoga

9. srpnja 2024.

Blato

Devetnica:

30. lipnja: 10.00 pobožnost,
10.30 misa (svetište)

1. - 7. srpnja (svetište): 19.30 pobožnost,
20.00 euharistijsko slavlje

8. srpnja: 19.00 pobožnost (svetište)
19.30 ophod do blaženičine rodne kuće
i Večernja; euharistijsko slavlje

Blagdan: 9. srpnja

8.00 i 10.30 euharistijsko slavlje (svetište)

18.30 »Blatski tanac« i viteška igra

»Kumpanjija« (Plokata)

Polaganje vijenca (svetište)

19.00 ophod s moćima bl. Marije Propetoga
i euharistijsko slavlje predslavi mons.
Bože Radoš, biskup varaždinski (Plokata)

Subotica – župa sv. Roka

Devetnica: 1.-8. srpnja

17.30 pobožnost
18.00 euharistijsko slavlje

Spomendan: 9. srpnja

18.00 euharistijsko slavlje

Proslava spomendana bl. Marije Propetoga

9. srpnja 2024.

Cavtat – župa sv. Nikole

Trodnevničica: 6.-8. srpnja i spomendan 9. srpnja

18.30 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

Nin – župa sv. Anselma

Trodnevničica: 6.-8. srpnja i spomendan 9. srpnja

18.30 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

Čakovec – samostan sestara Družbe Kćeri Milosrđa »Kraljica mira«

Spomendan: 9. srpnja

17.30 pobožnost
18.00 euharistijsko slavlje

Novska – župa sv. Luke evanđeliste

Trodnevničica: 6.-8. srpnja i spomendan 9. srpnja

18.30 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

Osijek – Jug II, župa Svetе Obitelji

**Trodnevica: 6.-8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

18.00 pobožnost
18.30 euharistijsko slavlje

Spomendan: 9. srpnja

nakon euh. slavlja kratak program s djecom

Plina – župa Uznesenje BDM – Stabline – crkva Gospe Fatimske

**Trodnevica: 6.-8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

17.25 pobožnost
18.00 euharistijsko slavlje

nedjelja, 7. srpnja

9.25 pobožnost

10.00 euharistijsko slavlje

Pula – župa Krista Spasitelja (Veli Vrh)

**Trodnevica: 6.-8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

18.30 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

nedjelja, 7. srpnja

8.30 pobožnost

9.00 euharistijsko slavlje

Split – župa Pomoćnice kršćana (Kman)

**Trodnevica: 6.-8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

18.30 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

nedjelja, 7. srpnja

19.30 pobožnost

20.00 euharistijsko slavlje

Uskoplje – župa Uznesenja BDM

**Trodnevica: 6.-8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

17.30 pobožnost
18.00 euharistijsko slavlje

Valpovo – župa Bezgrešnog začeća BDM

Trodnevica: 6.-8. srpnja

18.00 pobožnost
18.30 euharistijsko slavlje

nedjelja, 7. srpnja

9.00 pobožnost

9.30 euharistijsko slavlje

Zagreb – župa sv. Josipa (Trešnjevka)

Spomendan: 9. srpnja

18.15 pobožnost
19.00 euharistijsko slavlje

Zagreb – župa sv. Mirka (Šestine)

**Trodnevica: 6. i 8. srpnja i spomendan
9. srpnja**

18.00 pobožnost
18.30 euharistijsko slavlje

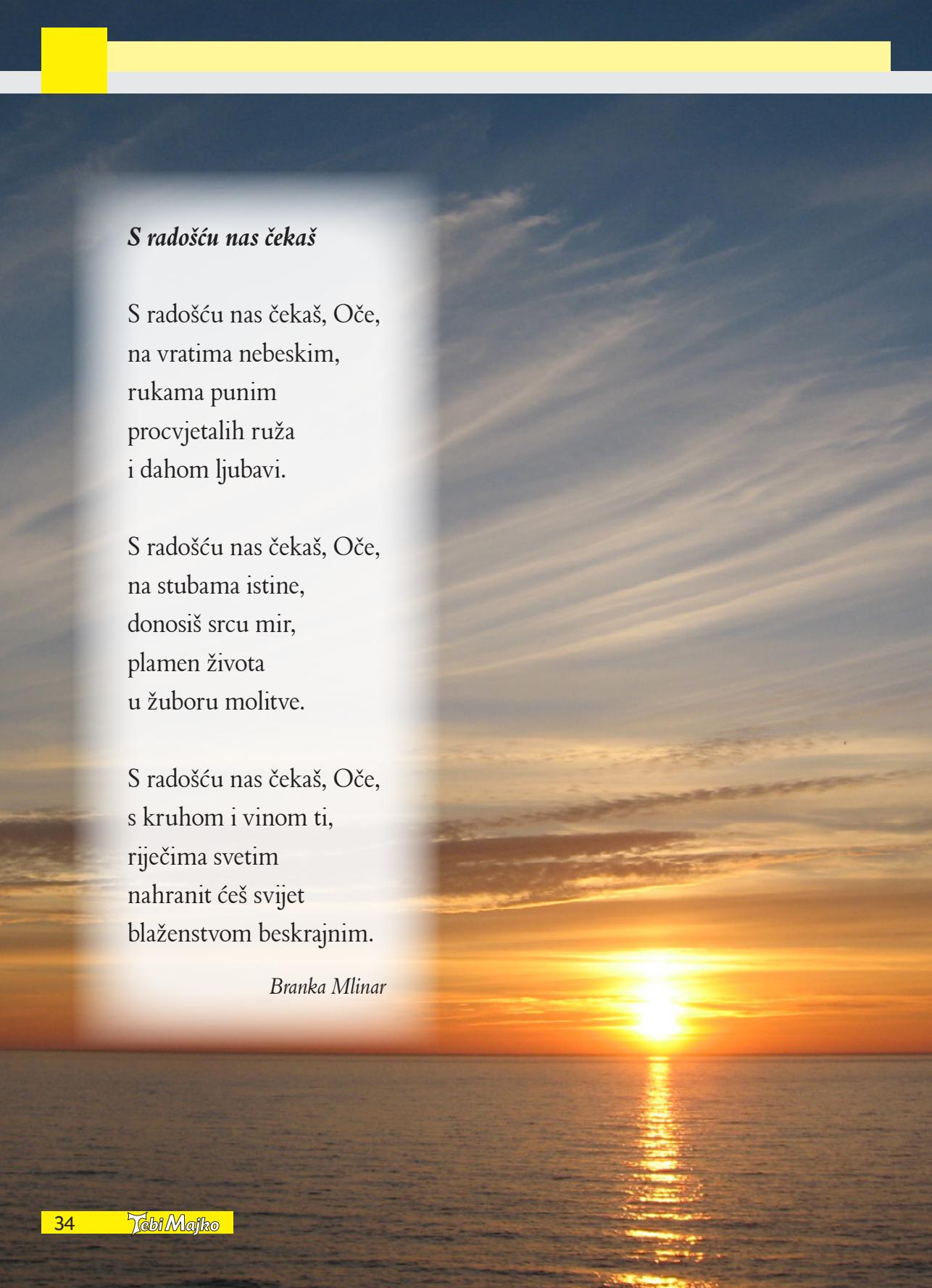
nedjelja, 7. srpnja

9.00 i 11.00 euharistijsko slavlje

Zemunik Donji – župa Kraljice Mira

Spomendan: 9. srpnja

19.00 euharistijsko slavlje

S radošću nas čekaš

S radošću nas čekaš, Oče,
na vratima nebeskim,
rukama punim
procvjetalih ruža
i dahom ljubavi.

S radošću nas čekaš, Oče,
na stubama istine,
donosiš srcu mir,
plamen života
u žuboru molitve.

S radošću nas čekaš, Oče,
s kruhom i vinom ti,
riječima svetim
nahranit ćeš svijet
blaženstvom beskrajnim.

Branka Mlinar

**TEBI MAJKO – glasilo Svetišta
bl. Marije Propetoga Isusa Petković**

Osnivač:

Općina Blato – Odbor za promicanje štovanja
bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Izdavač:

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje
Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb

Glavna i odgovorna urednica:

s. M. Juliana Beretić

Pomoćnica glavne urednice i lektorica:

Katica Knezović

Uredničko vijeće:

s. M. Emila Barbarić, s. M. Vlatka Bratinščak,
s. M. Jasna Crnković, s. M. Jasminka Gašparović,
s. M. Janja Jurman, Katica Knezović,
s. M. Jelena Krilić, s. M. Fatima Kršlović,
s. M. Silvana Milan, s. M. Nelija Pavlović,
Teo Šeparović, s. M. Angelina Tokić

Fotografije:

Arhiv Hrvatske provincije Krista Kralja i družbine vrhovne kuće u Rimu, sudionici događanja i privatne.

Adresa uredništva i vicepostulature:

Radoševa glavica 16, HR-20340 Ploče-Stabljina;
tel. 00 385 20 679 969
e-mail: provincija@kcerimilosrdja.hr

Oblikovanje, grafička priprema i tisk:

Tiskara Rotim i Market

Naklada: 1500 primjeraka

<http://marijapropetog.hr/tebi-majko/>

Glasilo izlazi tromjesečno

Godišnja pretplata:

Republika Hrvatska 6,00 Eura • BiH 12 KM • ostale europske zemlje 12 EUR • zrakoplovne pošiljke 25 USD ili protuvrijednost u eurima

Računi glasila: za pretplatu i priloge podrške u Hrvatskoj poštanskoj banci,

Kunski i devizni račun:

HR26 23900011100341407

BIC code: HPBZHR2X

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje,
Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb,
s naznakom: za glasilo

Blato

Kuća matica Družbe Kćeri Milosrđa
i Svetište bl. Marije Propetoga
Ulica 79., br. 5, HR-20271 Blato
tel. 020 852 800; faks 020 852 806
e-mail: kmilosrdja.blato@gmail.com

www.marijapropetog.hr

**»A ja vam kažem, sve ono što činimo
zadnjem siromahu, siroti, bolesniku
činimo Isusu Kristu
(usp. Mt 25,36).**

**Srce koje ljubi snalazi se, stvara
da pomogne i da dadne drugome.«
*bl. Marija Propetoga***

**Zaklada »Blažena Marija Petković«
i nadalje pomaže u školovanju srednjoškolaca
i studenata, djece iz siromašnjih obitelji, a
potrebe su iz dana u dan sve veće. Svjesni
smo toga da nitko od njih ne bi smio biti
uskraćen u školovanju koje im otvara vrata
za osamostaljenje i pomaganje mlađoj braći i
sestrama, kao i u uzdržavanju obitelji.**

**Svjesni smo i toga da nikome u ova bremenita
vremena nije lako, ali ipak s pouzdanjem
kucamo na vaša vrata sa zamolbom da ne
zaboravimo našu braću i sestre u potrebi,
posebice djecu koja se bez školovanja ne mogu
nadati boljoj budućnosti – tu im nadu ne
smijemo ugasiti.**

**Imajmo hrabrosti od onoga malo odvojiti za one
koji nemaju ni toliko. Bog vas blagoslovio!**

**Kunski i devizni račun:
IBAN: HR6824080021100022172**

SWIFT/BIC: PAZGHR2X

**Partner banka d.d. Zagreb
HR-10000 Zagreb, Vončinina 2**

**Zaklada »Blažena Marija Petković«
Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb
e-mail: zaklada.bmp@kcerimilosrdja.hr**

Naslovница: djeca uz spomen-obilježje na ulazu u
Blato podignuto o 25. obljetnici prijenosa zemnih
ostataka bl. Marije Propetoga iz Rima u Blato,
21. studenog 1998.

»Naša je družba velika knjiga
o neprekidnoj Božjoj providnosti.

Kad bi se zapisalo sve što smo od Gospodina primile,
ispunile bi se ogromne knjige o pomoći njegove providnosti.

Mi smo se uzdale u Gospodina,
i on nam je uvijek obilno providio.

Zato, kćeri mile, uzdajte se u našega Gospodina,
i on će vam doći u pomoć.«

bl. Marija Propetoga